

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare år.).

Enligt lag den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagar i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barns börd. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukvårdsberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

Den 20 december 1940, utfärdade k. m:t även reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterrättelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 december 1940.

Jämlikt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningsenligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 december 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståthållarämbetet den 31 januari 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handhar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder häremot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall annorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningsenligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1945 har tuberkulosbyrån, numera benämnd centraldispensären, överförts från hälsovårdsnämndens till sjukhusdirektionens stat.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1948.

Under sjukhusdirektionen lyder direktionens expedition, vars chef är sjukhusdirektören.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingått avtal förbundit sig att för framtiden, med vissa undantag, omhändervärd anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss

SjD

ersättning härför av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929 är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emellertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 december 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av en särskild styrelse (se sid. 354). En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 391). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet. Jämväl för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem och den öppna vården av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se sid. 364, 372). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8). Lag 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen), med ändr. K. sjukhusstadga 20 dec. 1940, med ändr. K. reglemente 20 dec. 1940 för Stockholms stads sjukhus. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 juni 1946 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 mars 1946 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städskörspersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 68,565,118 kr., kapitalbudgeten, av lånemedel i linjen 120,000 kr., inom linjen 5,534,500 kr., dessutom förlagsmedel 2,620,205 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,687,003 kr.

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset tisdagar och fredagar 11—12, i övrigt efter överenskomelse.

Vice ordförande.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ahlström, E. A., försäljningschef, stadsfullm.
Höjer, Gerda, ombudsman, stadsfullm.
Johansson, Erik G., förbundskassör, stadskollegiets ordf.
Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.
Öhman, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter.¹⁾

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.
Grönwall, E., arkitekt.
Gårdstam, R. G. I., med. d.r.
Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullm.

Sekreterare.

Ericsson, C.-B. A. (se sid. 338).

Sjukhusdirektionens delegerade.

Budgetdelegerade.

Mårtens, G. H. M., ordf.; **Anderson, Knut Hj.**
Suppleanter: **Höjer, Gerda**; **Henriksson, T. H.**

Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att dels självständigt handlägga vissa personalärenden, dels till direktionen avgiva yttrande i dylika ärenden.

Mårtens, G. H. M., ordf.; **Anderson, Knut Hj.**;
Johansson, Erik G.

Suppleanter: **Höjer, Gerda**; **Ander, f. Eriksson, Elsa S.**

Upphandlingsdelegerade.

Biträdande sjukhusdirektören verkställer i samråd med tvenne delegerade upphandlingen för sjukhusen och övriga under direktionen lydande inrättningar.

Mårtens, G. H. M., ordf.; **Johansson-Visborg, Anna S.**

Suppleanter: **Ahlström, E. A.**; **Ander, f. Eriksson, Elsa S.**

Byggnadsdelegerade.

Byggnadsdelegerade hava till uppgift att omhändervä de arbeten, som äro förenade med utförandet av beslutade ny- och ombyggnader vid Söderby sjukhus, inberäknat Molanderhemmet, och vid Beckomberga sjukhus, ävensom de

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hr **Ahlström** och fröken **Höjer** skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna **hr Gårdstam** och **Grönwall** i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna **hr Johansson**, **fru Johansson-Visborg** och **hr Öhman** i första hand av suppleanterna **hr Henriksson** och **fru Ander** i nu nämnd ordning.

övriga byggnadsföretag, som sjukhusdirektionen uppdrager åt delegerade att ombesörja.

Mårtens, G. H. M., ordf., Anderson, Knut Hj.; Öhman, H. G.

Suppleanter: Gärdstam, R. G. I., Johansson-Visborg, Anna S.

Sekreterare.

Thylén, M. A. W., e. o. notarie (se sid. 340).

Delegerad för barnsanatoriet Tjärnan.

Anderson, Knut Hj.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 378).

Byggnadskommittéer tillhörande sjukhusdirektionens förvaltningsområde.

Södersjukhusets byggnadskommitté.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av ett centralsjukhus för de södra stadsdelarna ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av låneanordning (jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131).

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset.

Sedernera hava stadsfullmäktige under åren 1938—1946 till sjukhusets färdigställande (inkl. centraltvättinrättningen m. m.) beviljat ytterligare 21,060,200 kr. Sammanlagt har till sjukhusets uppförande t. o. m. år 1946 beviljats 42,109,200 kr. (se vidare sid. 351).

När sjukhuset blir fullt utbyggt, vilket beräknas ske under år 1947, kommer det att inrymma ca 1,200 platser.

Ledamöter.

Karlsson, Wiector E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Bergström, K., byggnadsingenjör; Clason, I. G., arkitekt.

Suppleant: Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsskollegiets ordf.

Sekreterare (1,800 kr.).

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 339).

Byggnadskontor.

Ringvägen 52, Sö.; t. »Södersjukhuset».

Chefsarkitekt

(handlägger som pensionerad fr. o. m. den 1/4 1947 återstående ärenden rörande 1,200-sängsprogrammet).

Cederström, C. Hj., ingenjör.

Arbetschef (18,000 kr. utan rörligt tillägg).

Sundblad, N. K., civilingenjör.

Arkitekter (10,920—7,560 kr.).

Imhäuser, H. P. A.; Schöldström, B. G. F.

Kontrollant (8,880 kr.).

Eriksson, A.

Ingenjörer (8,328—7,560 kr.).

Griffé, F. E.; Hallnäs, T. J.; Homann, G. A. H.

Kammarskrivare (4,560 kr.).

Andersson, Å. M. F.; Lövgren, O. T.

Redogörare (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nilsson, H. V., ff. kammarskrivare (se sid. 224).

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté.

Den 19 februari 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader. Den 20 mars 1944 nedsatte stadsfullmäktige anslaget belopp till 4,029,000 kr. (se sid. 345 och Utl. 1944: nr 81).

Ledamöter.

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Höjer, Gerda, ombudsman, stadsfullm., vice ordf.; Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Lundqvist, E. E. G., civilingenjör; Westman, A. E., professor; Wetterdal, P. L., docent, överläkare.

Suppleant: Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsskollegiets ordf.

Sekreterare.

Zettergren, E. R., syssloman (se sid. 346).

Byggnadskommittén för Sachsska barnsjukhuset.

Sedan stadsfullmäktige den 19 november 1945 beviljat anslag å 2,270,000 kr. för om- och tillbyggnad av Sachsska barnsjukhuset, beslöt stadsfullmäktige, efter framställning av sjukhusdirektionen, den 28 januari 1946 tillsätta en kommitté av fem personer med uppdrag att verkställa den ifrågavarande om- och tillbyggnaden.

Ledamöter.

Sachs, J. E., f. d. generalkonsul, ordf.; **Heyman, f. Thiel**, Agda, fru; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm.; **Nessen, N. S.**, byggnadsingenjör; **Wallgren, A. J.**, överläkare.

Sekreterare.

Hägglund, B. A. K., e. o. syssloman (se sid. 364).

Sjukhusdirektionens rådgivande organ.

Organisationskommittén.

Jakobsbergsgatan 28, 1 tr., C.; t. 11 1879.

Organisationskommittén, som tillsattes av sjukhusdirektionen den 4 december 1946, har till uppgift att undersöka alla möjligheter att genom sådan förenkling och rationalisering av sjukhusarbetet, som ej kan leda till en sänkning av sjukvårdens standard, söka åstadkomma besparing i fråga om personal och driftkostnader över huvud taget.

Ledamöter.

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Johansson, Erik G.**, förbundskassör, stadskollegiets ordf., vice ordf.; **Ahlström, E. A.**, försäljningschef, stadsfullm.; **Granath, K.-E.**, e. o. sekreterare; **Hansson, N. K.**, sjukhusdirektör.

Suppleanter: **Ander, f. Eriksson, Elsa S.**, fru, stadsfullm.; **Gårdstam, R. G. I.**, med. dr.

Utredningschef.

Pehrson, C. G., borgarrådsekreterare (se sid. 92).

Organisationsexpert

(15,000 kr. utan rörligt tillägg).

Hansson, E. O. V., ingenjör.

Sekreterare (8,004 kr.).

Josefsson, N. O., tf. notarie.

Tuberkulosrådet.

Med anledning av ett utav stadskollegiets tuberkuloskommitté avgivet betänkande angående tuberkulosvårdens organisation och tuberkuloseffertvarens utbyggnad (Bih. 1945: nr 11) beslöt stadsfullmäktige den 26 juni 1945 anmoda sjukhusdirektionen att utse ett tuberkulosråd med uppgift att verkställa de utredningar angående tuberkulosvården, som sjukhusdirektionen uppdrager åt rådet, samt i övrigt på anmodan av direk-

tionen avgiva yttranden i tuberkulosfrågor. Rådet består av sju ledamöter jämte lika många suppleanter. Sjukhusdirektionen, hälsovårdsnämnden, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, lärnings- och yrkesskolstyrelsen, arbetsnämnden i Stockholm samt De lungsjukas riksförbund skola vara representerade med vardera en ledamot och en suppleant. Ordförande och vice ordförande utses inom rådet. Överläkaren vid centraldispensären är föredragande i rådet.

Ang. Centraldispensären, se sid. 367.

Ledamöter.

Wahlbär, J., borgarråd, stadsfullm. (för arbetsnämnden), ordf.; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen), vice ordf.; **Carlsson, Abel E.**, kamrerare (för hälsovårdsnämnden); **Hagström, f. Svensson, Anna M.**, riksstudieledare, stadsfullm. (för fattigvårdsnämnden); **Ljungqvist-Melosch, Ingrid G.**, fru (för barnavårdsnämnden); **Johansson, f. Myhrström, Elin M. K.**, sätтарына (för lärnings- och yrkesskolstyrelsen); **Ståhl, H. A.**, studieledare (för De lungsjukas riksförbund).

Suppleanter.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen); **Johansson, Lilly E. E.**, fabriksarbeterska, stadsfullm. (för hälsovårdsnämnden); **Everlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J.**, fru (för fattigvårdsnämnden); **Cedergren, f. Bernadotte av Wisborg, Elsa V.**, fru, stadsfullm. (för barnavårdsnämnden); **Herlitz, Ingeborg**, försäkringstjänsteman (för lärnings- och yrkesskolstyrelsen); **Johansson, Erik G.**, förbundskassör, stadskollegiets ordf. (för arbetsnämnden); **Svensson, Knuth G.**, verktygsarbetare, stadsfullm. (för De lungsjukas riksförbund).

Sekreterare.

Korsner, K. M. H., extra syssloman (se sid. 368).

1944 års kommunala tandvårdsutredning.

Se sid. 398.

Central förvaltning.

Sjukhusdirektionens kansli.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1); t. sjukhusdirektionen; expeditionstid: 9—12, 13—16.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten: 2,709,501 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,000,478 kr.

Kanslidirektör (XXV).

Tham, K. G. K. M.

Sekreterare (e. 21).

Ericsson, C.-B. A.

En kontorsskrivare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Sjukhusdirektörskontoret.

Adress, telefon och expeditionstid lika med kansliet; postgirokonto nr 50324.

Sjukhusdirektören biträder sjukhusdirektionen vid handhavande av dess uppgifter och har att leda förvaltningen av de under direktionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och är dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

Instruktioner. Instruktioner för sjukhusdirektören och biträdande sjukhusdirektören, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för kamreraren, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för intendenten, fastställd av direktionen 17 mars 1943. Instruktioner för kanslidirektören, byggnadsintendenten och näringskonsulenten, fastställda av direktionen 3 och 17 mars 1943 samt 20 dec. 1944, med ändr.

Sjukhusdirektör (D).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1949); t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

Intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).

Wadefelt, G. F. Gison.

Läkarassistent (6,780 kr.).

von Greyerz, W.

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett första kontorsbiträde (7), en expeditionsvakt (6) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en e. o. expeditionsvakt (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), två extra expeditionsvakter (2,580—2,340 kr.), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.), en telefonist (4), en e. o. telefonist (IV) (gemensam med hälsovårdsnämnden). — En över-sköterska (8).

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edwall, E. H. A.; t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid: 9—10.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A., tjl. (se sid. 356), *tf.* Brinkler, Å. E.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), en extra amanuens (4,020 kr.), en extra kontorsskrivare (4,476 kr.) ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden samt förvaltar direktionens centralförråd, beläget Hagavägen 134—136, Sundbyberg.

Intendent (2 kl.) (21).

Lindström, E. L. A.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Näringskonsulent (XVIII).

Vakant.

Kammarskrivare (15).

Ljungdahl, K. F. G., tjl. (se nedan), *tf.* Garpendal, C. H. G.

Förrådschef (6,516 kr.).

Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 33 15.

Förrådsmästare (3,180 kr.).

Henning, S.-A.; t. 28 33 15.

En extra kontorsassistent (4,020 kr.), en extra kontorsskrivare (3,648 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Budgetavdelningen.**Notarie (19).**

Pehrson, C. G., tjl. (se sid. 92), *tf.* Josefsson, N. O., tjl. (se sid. 339), *tf.* Furuby, B. V.

Kammarskrivare (e. 15).

Furuby, B. V., tjl. (se ovan), *tf.* Lundberg, I. K.

Kontorsassistent (e. 13).

Vakant, *tf.* Ranskog, H. Å. R.

Personalavdelningen.**Kammarskrivare (e. 15).**

Carlborn, B. A., tjl. (se sid. 360), *tf.* Enström, K. O.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Byggnadsavdelningen.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 10 21 32.

Byggnadsintendent (XXIII).

Törn, E. W.

Ingenjörer (6,960—5,760 kr.).

Thorsell, B. R.; Lundqvist, N. O.; en vakant.

Ett extra ritbiträde (2,760 kr.).

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och utredningskommittén med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

Notarie (XIX).

Thylén, M. A. V.

Kammarsskrivare (6,372 kr.).

Lagergren, K.

Ombudsmansexpeditionen

(gemensam med fattigvårdsnämnden, se sid. 213).

Ombudsman.Edvall, N. G. F., *tf.* (se sid. 213).**Aktuarier.**

Brisenius, O. A.; Jacobsson, C. M.

Folkpensionsavdelningen

(ingår i fattigvårdsnämndens centrala värdbyrå, se sid. 214).

Aktuarie.

Lindquist, C. G. A.

Personalläkarvården.

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1944 beviljat anslag till omorganisation av personalläkarvården vid stadens sjukhus, är denna försöksvis sedan den 1 maj 1944 enligt sjukhusdirektionens beslut den 16 februari och den 26 april 1944 samt den 25 september 1946 ordnad på följande sätt.

Staden är indelad i tre personalläkardistrikt, nämligen *Kungsholms distrikt*, omfattande Kungsholms, S:t Görans och Bromma församlingar (utom Beckomberga sjukhus), *Södermalms distrikt*, omfattande Katarina, Sofia, Maria Magdalena, Högalids, Enskede och Brännkyrka församlingar (utom Långbro sjukhus) samt *Norrmalms distrikt*, omfattande stadens övriga delar (utom Norrtulls sjukhus). Inom varje distrikt håller personaldistriktsläkaren mottagning för personalen vid inom distriktet belägna sjukhus. Personaldistriktsläkaren gör även erforderliga hembesök hos all inom distriktet bosatt sjukhuspersonal, oavsett tjänstgöringsplatsen. Långbro, Beckomberga och Norrtulls sjukhus äro undantagna från distriktsindelningen och hava var sin personalläkare, vilken genom mottagning å respektive sjukhus samt hembesök med-

delar läkarvård åt sjukhusets personal oavsett bostadens belägenhet.

Utöver avlöningen utgår till personaldistriktsläkare särskild ersättning för hembesök, beräknad enligt provinsialläkartaxa för dagbesök och efter 10 kr. per nattbesök, i båda fallen jämte reseersättning.

Personaldistriktsläkare

(4,320—3,780 kr.).

Jansson, K. T. (Kungsholms distr.); Nordenberg, R. (Södermalms distr.); Sällström, f. von Sydow, A. Birgitta (Norrmalms distr.).

Personalläkare vid Långbro och Beckomberga sjukhus, se sid. 359, 360.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift huvudsakligen att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Delegerade utse vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringsätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem samt vid den öppna vården av psykiskt sjuka även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Seraimerlasaret, Allmänna barnbördshuset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å sanatorier. Samma bestämmelser tillämpas även i fråga om ortopediska bandage o. d. å stadens sjukhus och å Vanförelseanstalten samt för erhållande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

Instruktion m. m. Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940 (Kf 1940: nr 54). Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

*Daelander, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, postkontrollör, stadsfullm., vice ordf.; Hermansson,

f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; **Johansson**, B. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare; ***Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.
Suppleanter: **Christiansson**, M. E. (Greta), fil. kand.; **Selin**, B. E., metallarbetare; ***Östman**, G. R., verkst. direktör.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H. (se sid. 92).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 3 tr., C.; t. 1185 95, 11 96 95, 21 21 69; mottagning för allmänheten: 9—14.

Inspektör (1 kl.) (19).

Anderson, K. E. H., tjf. (se sid. 92), *tf.* **Blom**, Å. V. E.

Kammarsskrivare (15).

Blom, Å. V. E., tjf. (se ovan), *tf.* **Broman**, Eivor.

Assistent (1 kl.) (12).

Broman, Eivor, tjf. (se ovan), *tf.* **Ahlberg**, S. O.

Assistent (1 kl.) (XII).

Vakant, *tf.* **Agelin**, f. Björkman, Margit I. E.

Assistent (e. 12).

Ahlberg, S. O., tjf. (se ovan), *tf.* **Andersson**, E. L.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en e. o. expeditiönsvakt (VI), tjf., ett e. o. kontorsbiträde (V).

Centrallaboratorierna.

Bakteriologiska laboriet.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfack 177, Stockholm I); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62, 11 21 73; laboriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sön- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor; utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras; undersökningar i diagnostiskt syfte beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov (instrykningspreparat) för tuberkulos. Undersökningarna utföras kostnadsfritt för i Stockholm boende personer. För de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktise-

rande läkare i staden eller landsorten till laboriet insändas utgår ersättning enligt taxa.

Instruktioner m. m. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933. Taxor för undersökning av prov samt för bakteriologiska substrat, fastställda av sjukhusdirektionen 16 sept. 1942.

Överläkare och styresman (21).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1950); mottagningstid: 12—12,30.

Överläkare (XXI).

Vakant, *tf.* **Packalén**, K. T.

Laboratorieassistent (XXI).

Varenius, S. R. P.

Assistenter (e. 21).

Peterson, N. O. A.; en vakant.

Preparatorer (9).

Lundgren, D. A.; **Törnqvist**, A. H.; **Lindberg**, G. S. M.

Preparator (IX).

Thorén, G. V.

Fyra laboratoriebiträden (7), två e. o. laboratoriebiträden (VII), ett extra laboratoriebiträde (2,640 kr.), två extra vaktmästare (2,580—2,340 kr.), en extra djurskötare (2,040 kr.). — Tre sköterskebiträden (B), en städerska (A) samt tillfällig personal i mån av behov.

Kliniska laboriet.

S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. »S:t Görans sjukhus: centrallaboriet»; prov mottagas 9—15; undersökningar av basalomättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalomättningen, allt enligt fastställd taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medellöshet eller av vissa läkare provas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

Taxa. Taxa för undersökningarna, fastställd av sjukhusdirektionen 16 maj 1944.

Överläkare (XXI).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: 9,30—10,30.

Sjd *Analysbiträde* (XII).

Etzler, f. Eriksson, Elsa S. M.

En *laboratorioöversköterska* (8), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.). — En *städerska* (A).

Sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansvarige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sammanträden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benämnas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direktionen tillsatt sysselman, som har att under direktionens förmanskap handhåva sjukhusets ekonomiska förvaltning m. m. samt att under styresmannen övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styresman gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbörds- och sinnessjukhus utan även epidemisjukhus och konvalescenthem. Tillsättande av sysselman är däremot ej obligatoriskt vid konvalescenthem.

Den 17 februari 1947 hava stadsfullmäktige bemyndigat sjukhusdirektionen att utarbeta och framlägga förslag till två nya räjongsjukhus, med förläggning det ena å Östermalm och det andra inom Brännkyrka ävensom anvisat medel till utredningskostnaden.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. 1933: nr 60.

Författningar. Instruktioner för styresman, överläkare, sysselman och husmoder, fastställda av sjukhusdirektionen 17 febr. samt 3 och 17 mars 1943 (Kf 1943: nr 11), med ändr.

Stat år 1947. (Sjukhusvård.) Utgifter: driftbudgeten 55,230,860 kr., kapitalbudgeten av lånemedel i linjen 120,000 kr., inom linjen 390,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 19,328,595 kr.

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirektionen»: »sjukhuscentralen» (efter expeditionstidens slut »sjukhusdirektionens 1:a eller 2:a linje» eller 10 72 11; expeditionstid: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med ledning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med

undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sinnessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som inneha läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom åligger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intagning å stadens sjukhus och konvalescenthem, sjukhusens tider för intagning och besök, sjukhusavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och villkoren för deras anlitande, annan sköterskevård för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fattigvårdens distriktsbryråer och andra frågor rörande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhuscentralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 159) och medelst sjuktransportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren vid Hägernäs, huvudsakligen avsett för sjuktransporter från Stockholms skärgård (t. »flygambulansen»).

Författningar. Instruktioner för sjukhuscentralen samt där tjänstgörande läkare och sköterskor m. m., fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931 (Kf 1931: nr 125). Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

von Greyerz, W.; mottagningstid: vardagar utom lördagar 14—15.

Fem *översköterskor* (8).

Blodgivarecentralen.

St Eriks sjukhus; adress och telefon: se sid. 349.

Blodgivarecentralen har till uppgift att förse sjukhusen i Stockholm med blod, plasma och serum för transfusion. Ersättning till blodgivare utgår med 25—28 kr. per gång. Anmälan till blodgivning: torsdagar 17,30—18.

Läkare (2,100 kr.).

Sköld, E. G. V.

En *extra sjuksköterska* (2,880 kr.), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.). — Ett *sköterskebiträde* (B).

Avgifter å sjukhusen.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjukhusets mottagningssal och därvid:

1:o förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flytnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse å vederhäftig person eller annan säkerhet för all sjukvårds-ävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestrides. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem av erkänd sjukkasse, som meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjukkasseboken företes. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles å sjukhusets syssломanskonto, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller nedsättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdelningar:

de 15 första dagarna

å allmänt rum	4,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

från och med 16:de dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid tuberkulossjukhusen (Söderby sjukhus samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, S:t Görans, S:t Eriks, Norrtulls och Stigberget-Åsö sjukhus) samt Vårby konvalescenthem:

å allmänt rum	1 kr.
» halvskilt »	6 »
» helskilt »	12 »

vid förlossningsanstalter (Södersjukhuset, Södra barnbördshuset samt förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och S:t Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna

å allmänt rum	1 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

från och med 11:e dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid Sachsska barnsjukhuset, Stigberget-Åsö sjukhus (utom tuberkulosavdelningen) samt barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum	1,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid barnsanatoriet Tjärnan, Ihrfeltska barnhemmet samt barnavdelningen vid Martin Gebers konvalescenthem; jfr sid. 366 och 364:

å allmänt rum	2 kr.
-------------------------	-------

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmaninstitutets öronavdelning, samt för barn under 16 år vid Epidemisjukhuset:

å allmänt rum	2,50 kr.
-------------------------	----------

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus):

å allmänt rum	2,50 kr.
» halvskilt »	6 »
» helskilt »	12 »

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjukhus):

å allmänt rum	10 kr.
» halvskilt »	15 »
» helskilt »	22 »

För vårdarinnor, som medföljer patient å hel- eller halvskilt rum, ävensom för anhörig, vilken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient skall med nedan angivna undantag erläggas avgift, motsvarande gällande kostersättning för personal jämte 1 kr. per dag.

För digivande moder, som medföljer sjukt dibarn, erlägges:

å allmänt rum	ingen avgift
» halvskilt rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag	
» landsortsbo 2 » » »	
» helskilt » : » stockholmsbo 2 » » »	
» landsortsbo 4 » » »	

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, erlägges ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å hel- och halvskilt rum äga icke tillämpning, när den sjuke förlägges i sådant rum till följd av brist på utrymme i allmänt rum eller därför att den sjuke icke kan utan men för sig eller andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som utskrivningsdagen, dock att avgift för inskrivningsdagen icke skall utgå, då patienten överflyttas direkt från annat stadens sjukhus eller då utskrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erlägges jämlikt 8 kap. lagen om fattigvården eller 65 § lagen om samhällets barnavård m. m., gäller i fråga om ersättningens storlek vad därom finnes stadgat i sagda lagrum.

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid S:t Görans sjukhus' avdelning för könsjuka är enligt gällande författningar kostnadsfri, i vad avser könsjukdom i smittsam skede.

Sjd

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses som stockholmsbo den, som vid intagningen är bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas för vård av utom staden bosatt person, anställd inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den anställda på grund av sitt arbete är nödsakad till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjukdom, vilken enligt gällande epidemilag medför rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjukhus, och på grund därav intagits å sjukhus, må i hel- och halvenskilt rum betala den för stockholmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid Sabbatsbergs, S:t Eriks, Södersjukhuset samt å finsen-, röntgen- och ljusavdelningarna vid S:t Görans sjukhus erläggas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirektionen den 3 maj 1944 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjukhusdirektionen den 14 maj 1937 fastställda bestämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklinikerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri för medellösa. Övriga besökande erlägga en avgift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgör avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av könsjukdomar i icke smittsam skede erlägges en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid å sjukhuset ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

Författningar. Rådgivande taxa för ersättning åt de ansvariga läkarna vid Stockholms stads lasarettssjukhus från patienter å enskilt och halvenskilt rum, utfärdad av medicinalstyrelsen 17 aug. 1933. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokonto nr 1074); t. »Sabbatsbergs sjukhus» (växel); 32 47 91 (syssломannen, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska	» : »	10—11
gynekologiska	» : »	14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar:	alla dagar	8,30—9,30
ögonsjukdomar:	vardagar	11,30—12, sön- och helgdagar
		9,30—10.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken

män:	vardagar	13—13,30
kvinnor:	»	10—10,30

kirurgiska polikliniken

män:	vardagar	9,30—10,30
kvinnor	»	13—14

gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30

öron-	»	»	8,30—9,30
ögon-	»	:	11,30—12 ¹⁾

allergiska polikliniken: måndagar och torsdagar 18,30—19.

gengaskliniken: vardagar utom lördagar 9—9,30.

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än å Kungsholmen och i Bromma.)

Besökstider:

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar

14—15, sön- och helgdagar	13,30—15;
halvenskilt rum: alla dagar	11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar	11—18.

Expeditionstid: å syssломanskontoret 9—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 342.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagt 575 egentliga sjukhusplatser, fördelade på 5 avdelningar: en medicinsk med 184, en kirurgisk med 179, en gynekologisk-obstetrisk med 112 platser, en ögonavdelning med 31 samt en avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar med 59 platser, dessutom en provisorisk avdelning för gengasskadade (gengaskliniken) med 10 platser, samt ett konvalescenthem med 56 platser.

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamente av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöi en summa av 140,000 kr. till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus, att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 56 platser, varav 28 för män och 28 för kvinnor. Läkaryrden bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en översköterska, sex sköterskebiträden och en gårdskarl.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna samt en allergisk poli-

¹⁾ För olycksfall och brådskande akuta fall av ögonsjukdomar är inrättad jourtjänst å ögonavdelningen under tiden fredagar kl. 10—söndagar kl. 10 (övriga dagar å Karolinska sjukhusets ögonavdelning).

klirik (för astmasjuka) och en gengasklinik. Beträffande mottagningstider å poliklinikerna, se ovan; rörande poliklinikavgifter, se sid. 344. — Angående sexualhygieniska polikliniken och den profylaktiska könspolikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus, se sid. 370.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal den 12 januari 1924 angående upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 oktober 1927, har röda korset förbundit sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 262) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevhemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till elevhem. Hemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra vid sjukhuset.

För uppförande av en ny kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus hava stadsfullmäktige genom beslut den 20 mars 1944 medgivit sjukhusdirektionen att, utöver tidigare anvisat belopp å kronor 2,190,000, för ändamålet disponera ytterligare 1,092,000 kronor, att till ett belopp av 82,000 kronor bestridas av skattemedel och till återstående belopp kronor 1,010,000 av låne-medel med 30-årig amorteringstid. Sjukhusdirektionen har uppdragat åt Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté (se sid. 337) att ombesörja uppförandet av kvinnokliniken.

Författningar. Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903, med ändr. 3 febr. 1943. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924. Avtal om samarbete för uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 15 okt. 1945 och av k. m:t 30 nov. 1945.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Wetterdal, P. L. (se nedan).

Överläkare (21).

Crafoord, C. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1951), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; en vakant, mottagningstid: 14—15, å kirurgiska avd.; Simon, M. H. J. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1949), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; Ploman, K. G. (förordn. t. o. m. ³⁰/4 1948), mottagningstid: 11—11,30, å ögonavd.; Wetterdal, P. L. (förordn. t. o. m. ³⁰/4 1952), mottagningstid: 11—11,30, å gynekologiska avd.

Överläkare och klinisk laborator (XXI)

Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10 (å medicinska avd.); Norberg, B. M. F. (förordn. t. o. m. ³¹/5 1952), tjl., å kliniska central-laboratoriet.

Överläkare (3,000 kr.).

Öhngren, L. O. G., mottagningstid: 10,30—11 (å öronavd.).

Elektrokardiograf-läkare (XXI)¹).

Værnéus, A. G.

Poliklinisläkare (XXI).

Hult, H. O. K.

Narkosläkare (8,040 kr.)²).

Vakant, tf. Friberg, O. F. Rison.

Läkare å gengaskliniken (8,040 kr.).

Almgren, Sigyn M. K.

Förste underläkare (8,040 kr.)³).

Backman, C. S., Bergstrand, C. G., Hedenius, P. J. (bitr. lasarettsläkare), Nilsson, H. G. (å medicinska avd.); Lidström, F. O. (bitr. lasarettsläkare), Wiklund, T. S., Arbrink, N. G., Jansson, K. H. S., tre vakanta (å kirurgiska avd.); Jansson, S. I., Vallhov, B. G. B. (å ögonavd.); Bergstrand, A. F. (å patologiska avd.); Salén, E. F., Karlberg, T. R., Ekblad, E. G. (å röntgenavd.); Willers, G. E. V., Rökæus, S. E., Fähræus, R. J. F. (å gynekologiska avd.); Carlens, C. E. S. (bitr. lasarettsläkare), Rimer, K.-G., Nyman, O. H. (å öronavd.); Bjuggren, G. B. W.⁴)

Andre underläkare (6,000 kr.).

Schmidt, G. E. (å röntgenavd.); Johansson, A. L. (å kirurgiska avd.); två vakanta, tf. Rydén, A. J., Mattson, S. L. (å medicinska avd.); Söderbaum, P.-O. (å gynekologiska avd.).

¹) Med tjänstgöringskyldighet dessutom vid St Görans och Stigberget-Åsö sjukhus.

²) Med skyldighet att tjänstgöra jämväl vid St Eriks sjukhus ävensom att hålla föreläsningar i anestesifrågor vid St Eriks sjuksköterskeskola.

³) Dessutom utgå dels till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna särskilda ersättningar med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt tillägg icke må beräknas, dels ock till de å vissa polikliniker tjänstgörande förste underläkarna och extra läkaren vid medicin-polikliniken särskilda ersättningar (1 kr. för varje betalt besök).

⁴) Tjänstgör å Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus, sid. 392.

Läkare vid öronpolikliniken
(2,000 kr.).

Hambæus, C. M.

Läkare vid allergiska polikliniken
(3,000 kr.).

Flodérus, S.

Tandläkare (5,750 kr. utan rörligt
tillägg).

Forslund, G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Bergstrand, K. J. H.

*Läkare vid sexualhygieniska och
proflyktiska könspoliklinikerna,*
se sid. 370.

Två sjukgymnaster (10), en e. o. sjukgymnast (X), trettiotre översköterskor (8), fem operationsöversköterskor (8), fyra röntgenöversköterskor (8), två laboratorieöversköterskor (8), tolv sjuksköterskor (7), fyra operationssköterskor (7), en röntgensköterska (7), fem laboratiesköterskor (7), två preparatriser (7), tjugusex e. o. sjuksköterskor (VII), sex e. o. operationssköterskor (VII), tre e. o. röntgensköterskor (VII), fyra e. o. laboratiesköterskor (VII), en e. o. preparatris (VII), tjugutvå extra sjuksköterskor (2,220 kr.), fyra extra operationssköterskor (2,220 kr.), två extra röntgensköterskor (2,220 kr.), två extra laboratiesköterskor (2,220 kr.), ett fotografiskt biträde (6), ett e. o. fotografiskt biträde (VI), ett extra fotografiskt biträde (2,100 kr.), två ljusbadsbiträden (4), ett e. o. röntgenbiträde (IV), tjugusex biträdande sjuksköterskor (570 kr. jämte bostad och kost). — Nio sjukbärare (F), tjugufyra sköterskebiträden (B), etthundratjuguåtta sköterskebiträden (A).

Predikant (2,280 kr.).

Skylling, B. L:son, kyrkoadjunkt i Kungsholms förs.

En organist (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Zettergren, E. R.; t. »Sabbatsbergs sjukhus»; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Rune, P. F.

Kontorsassistenter (13).

En vakant, tf. Hagnér, N. Hj.; en vakant, tf. Larsson, K. A. H.

Kontorsassistent (XIII).

Enström, K. O., tjl. (se sid. 339), tf. Hedin, J.-Å.

Kurator (12).

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottagningstid: 9—10 (utom onsdagar), 14—16 (utom lördagar), 9—11 (lördagar).

Social kurator

(vid gengaskliniken).

Ljungberg, N. H.; mottagningstid: vardagar 9—11, 14—15 (lördagar 9—11).

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Holmberg, Olena.

En amanuens (3,270 kr.), fyra första kontorsbiträden (7), sex e. o. första kontorsbiträden (VII), fem extra första kontorsbiträden (e. 7), två e. o. kontorsbiträden (V), tre extra kontorsbiträden (e. 5), tre extra kontrollbiträden (1,980 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Holm, E. Hj. M.

Husmoder (1 kl.) (11).

Kjellberg, Tea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Westergren, M. K. (Maja).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Jansson, C. O. K.; Almgren, E. E.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en e. o. biträdande maskinist (XI), en biträdande husmoder (9), fem hantverkare (8), tre e. o. hantverkare (VIII), en extra hantverkare (3,480 kr.), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7), en extra biträdande köksförestånderska (2,220 kr.), fyra vaktmästare (2 kl.) (6), en extra vaktmästare (2,100 kr.), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), tre telefonister (4), en e. o. telefonist (IV), en extra telefonist (1,860 kr.), en e. o. djursköterska (IV), en extra djur-

sköterska (1,860 kr.), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2), två *extra portvakter* (3,870 kr.). — Sex *eldare*, tre *gårdskarlar*, tre *manliga köksbiträden* (F), en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D), fem *baderskor* (B), sex *första biträden* (B), ett *första matsalsbiträde* (B), en *kallskänka* (B), sex *sömmerskor* (B), fyra *arbetsbiträden* (A), aderton *köksbiträden* (A), fem *matsalsbiträden* (A), fem *strykerskor* (A), tjugnått *städerskor* (A), sjutton *tvättbiträden* (A).

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonton nr 1083); t. »S:t Görans sjukhus» (växel).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

invärtes sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska » : » 8,30—9,30
hud- och könssjukdomar
män och kvinnor: vardagar (utom lördagar)
10,30—11,30, 12,30—13,30, 18—19, lördagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30

lungtuberkulos: vardagar 11—12,
ortopedi och kirurgisk tuberkulos: vardagar 10
finseninstitutet: vardagar 12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar: vardagar 11—12
kirurgiska » : » 8,30—9,30
ortopedi och kirurgisk tuberkulos: tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12
hud- och könssjukdomar

män och kvinnor: vardagar (utom lördagar)
10,30—11,30, 12,30—13,30, 18—19, lördagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11—18;
för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;
för patienter å allmänt rum:

å medicinska, kirurgiska samt hud- och könssv.:
söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15;

å avd. för ortopedi samt kirurgisk och medicinsk tuberkulos:

söndagar, torsdagar och lördagar 14—15.

Barn å hud- och könssv. söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 342 och 344 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 368.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 1,018, av vilka 250 på avdelningen för hud- och könssjukdomar, 190 på avdel-

ningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 76 på ortopediska avdelningen, 245 på medicinska avdelningen, 195 på kirurgiska avdelningen samt 216 å efterbehandlingssjukhuset.

Å avdelningarna för hud- och könssjukdomar finnas 25 platser för barn. Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av sjukhusdirektionen fastställda grunder (jfr sid. 344).

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk och en kirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 344). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för hud- och könssjukdomar har fr. o. m. den 1 januari 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker, se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteks nämndens försorg (se sid. 322).

En av överläkarbefattningarna (å avdelningen för hud- och könssjukdomar) uppehålls av professorn i dermatologi och venerologi vid Karolinska institutet, som där och å polikliniken, med biträde av två underläkare och en amanuens, båda avlönade av Karolinska institutet, meddelar undervisning åt medicine kandidater; sådan undervisning meddelas även av den av staden avlönade överläkaren för hud- och könssjukdomar samt av en av poliklinikläkarna, båda i egenskap av biträdande lärare vid Karolinska institutet.

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 368).

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra å sjukhuset.

Författningar. Aftal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i syfilidologi vid S:t Görans sjukhus, godkänt av k. m:t 22 maj 1925. Instruktion för personalen vid S:t Görans sjukhus, fastställd 17 dec. 1913. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Strandell, B. H. E. (se nedan).

Överläkare (21).

Strandell, B. H. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.;

SJD

en vakant; å kirurgiska avd.; **Tarras-Wahlberg**, B. B. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{3}$ 1949), mottagningstid: 11,45—12,15, å avd. för hud- och könssjukdomar; **Westergren**, A. V. A. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1950), mottagningstid: 12,30—13, å avd. för medicinsk tuberkulos; **Orell**, S. G. H. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{10}$ 1952), mottagningstid: 9—9,30, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; **Westermarck**, N. J. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1952), mottagningstid: 11—11,30, å röntgen- och ljusavd.; en vakant, *tf.* **Brück**, N. A. J. C., mottagningstid: 12—13, å finseninst.

Överläkare (XXI)
(obducent och patolog).

Ringertz, N. O. E. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{10}$ 1951).

Överläkare
(avlönad av staten).

Hellerström, S. C. A., mottagningstid 11,30—12, å avd. för hud- och könssjukdomar.

Elektrokardiografsläkare
(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.)¹.

Zetterholm, S. G., **Löfgren**, S. H., **Bjuggren**, S. O. A. (bitr. lasarettsläkare), **Wågberg-Zander**, Birgit H. M. (å medicinska avd.); **Rosenqvist**, A. H. (bitr. lasarettsläkare), **Strandell**, G., **Flodquist**, L. O., **Englund**, K. G. J. (å kirurgiska avd.); **Thyresson**, N., **Nilzén**, Å., en vakant (å avd. för hud- och könssjukdomar); **Bergqvist**, S., **Widström**, G. (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Hellstadius**, A. (bitr. lasarettsläkare), **Lindahl**, E. O. (å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos); **Enblom**, P. T. L., **Wall**, Å. (å röntgen- och ljusavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.)¹.

Lindgren, L. A., två vakanta (å medicinska avd.); en vakant (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Engström**, C.-G. D., en vakant (å röntgenavd.); **Stenberg**, K. E. (å kirurgiska avd.); **Hedvall**, L. E. T. (å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos).

Två underläkare och en amanuens å dermatovenerologiska kliniken (avlönade av Karolinska institutet).

¹ Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna samt till de å medicinska polikliniken och polikliniken för ortopedi och kirurgisk tuberkulos tjänstgörande underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikavgifter.

Öron-, näs- och halsläkare (2,460 kr.).

Hagerman, F. R. L.

Tandläkare (5,750 kr. utan rörligt tillägg).

Vakant.

Polikliniken för hud- och könssjukdomar.

Poliklinisläkare (XXI).

Tenlén-Magnusson, Saga, **Brück**, N. A. J. C., tj., (se ovan), *tf.* **Larre**, C. E. (å kvinnliga avd.); **Janzon**, B. I., **Willners**, K. G., tj., *tf.* **Falk**, C.-A. P. (å manliga avd.).

Poliklinisläkare
(9,200—7,200 kr.).

Noræus, Sonja M. V. (å kvinnliga avd.); **Breide**, C. H. (å manliga avd.).

Ett arvode pr år å 2,400 kr. jämte rörligt tillägg utgår dessutom till de underordnade läkarna vid stadens avdelning för hud- och könssjukdomar att dem emellan fördelas som ersättning för deras skyldighet att tjänstgöra vid kvällsmottagningen å hud- och könspolikliniken fem dagar i veckan.

Tre e. o. sjukgymnaster (X), en extra sjukgymnast (3,120 kr.), två operationsöversköterskor (8), två operationssköterskor (7), tre e. o. operationssköterskor (VII), tre extra operationssköterskor (2,880 kr.), fyra röntgenöversköterskor (8), tre e. o. röntgensköterskor (VII), två extra röntgensköterskor (2,880 kr.), två laboratorieöversköterskor (8), två laboratoriesköterskor (7), två e. o. laboratoriesköterskor (VII), fyra extra laboratoriesköterskor (2,880 kr.), tretiosju översköterskor (8), sexton sjuksköterskor (7), trettioen e. o. sjuksköterskor (VII), tjugutre extra sjuksköterskor (3,480—2,880 kr.), två tillfälliga sjuksköterskor (3,480—2,880 kr.), ett fotografiskt biträde (6), en badmästare (6), ett operationsbiträde (4), två biträde i sköterskor (4), en baderska (3), en sköterska för ljusbehandling å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Sex sjukbärare (F), etthundratjuguen sjuksköterskebiträden (B), sex tillfälliga sjuksköterskebiträden (B), varav ett med halvtidstjänst, sju baderskor (B), tre tillfälliga baderskor (B), etthundraåttio sjuksköterskebiträden (A), ett tillfälligt sjuksköterskebiträde (A), tjugusju sjuksköterskeelever.

Predikant (2,040 kr.).

Knutson, K. H. F., komminister i S:t Görans förs.

En organist (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S.; t. »S:t Görans sjukhus»; mot-
tagningstid: 9—11.

Förste kammarsskrivare (17).

Segervall, N. G.

Kontorsassistenter (13).

Karlsson, A. V. E., tjf. (se sid. 353), tf. Hult-
man, B. K. T.; Ahrenmark, H. V. V.

Kontorsassistent (XIII).

Brinkler, Å. E., tjf. (se sid. 339).

Kuratorer (XII).

Asklund, f. Lagercrantz, L. V. U. (Lis), mottag-
ningstid: 9,30—10,30 (alla vardagar), 14—16
(tisdagar och torsdagar).

Kuratorer (e. 12).

Edholm, Carin; mottagningstid: 9,30—10,30 (alla
vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).
Porsheden, f. Lindmark, Märtha E., mottag-
ningstid: 10,30—11,30 (alla vardagar), 18—
19 (måndagar, tisdagar och torsdagar).

*Förste kontorsskrivare och kassör
(11).*

Sjöberg, Aina S., tjf. (se sid. 353), tf. Avén,
f. Eitzler, Margit A. C.

En *extra kontorssassistent* (3,720 kr.),
en *extra amanuens* (3,120 kr.), ett *första
kontorsbiträde* (7), sex *e. o. första kontors-
biträden* (VII), sju *extra första kontors-
biträden* (2,760—2,460 kr.), fyra *e. o. kon-
torsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträ-
den* (2,400—2,220 kr.), två *extra kontors-
biträden* (kontrollbiträden) (2,400—2,220 kr.),
fyra *tillfälliga extra kontorsbiträden* (2,400
—2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Näsmän, J. M.

Husmoder (1 kl.) (11).

Unell, Edith.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Sydow, Berna.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12),
en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), fem
hantverkare (8), tre *e. o. hantverkare*
(VII), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *e. o.
vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *biträdande*

köksförestånderska (1 kl.) (7), en *extra bi-
trädande köksförestånderska* (1 kl.) (2,760
kr.), en *extra biträdande köksförestån-
derska* (2 kl.) (2,580 kr.), en *biträdande hus-
moder* (9), ett *husmodersbiträde* (4), två
telefonister (4), två *e. o. telefonister* (IV),
en *tillfällig telefonist* (2,040 kr.), två *port-
vakter* (2 kl.) (2; en av dessa åtnjuter avlöning
enl. lönegrupp 3), en *arbetsledare i sysselsätt-
ningsterapi* (VII). — Tio *eldare* (VB) (därav en
endast 8 mån. av året), sju *gårdskarlar* (II B),
tre *manliga köksbiträden* (F), en *första ko-
kerska* (E), fyra *kokerskor* (D), ett *första
matsalsbiträde* (B), sex *första biträden* (B),
två *kallskänkor* (B), en *första sömmerska*
(C), fyra *sömmerskor* (B), fyra *matsalsbiträ-
den* (A), tjuguen *köksbiträden* (A), ett *linne-
förrådsbiträde* (D), tre *arbetsbiträden* i
tvättförrådet (A), tjugusex *stüderskor* (A), tre
portvakter (D).

S:t Eriks sjukhus.

*Fleminggatan 22. K. (postgirokonto nr
2034); t. »S:t Eriks sjukhus»; expedi-
tionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före
helgdag 9—13,30); ang. särskilda avdel-
ningar, se nedan.*

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla
dagar för män 13,15—13,45, för kvinnor
12,45—13,15;

återbesök: alla dagar för män 9,45—10,30, för
kvinnor 10,45—11,30;

å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på tre av-
delningar, en lasarettssavdelning med 600 plat-
ser, varav 416 å medicinska avdelningen, 166
å kirurgiska avdelningen och 18 å alkoholist-
vårdsavdelningen, en sinnessjukavdelning med 374
platser och en barnbördsavdelning med 117 plat-
ser. Sammanlagda antalet vårdplatser är alltså
1,091. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år
1927) en kirurgisk poliklinik och (sedan
år 1940) en medicinsk poliklinik.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för
omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänst-
göra vid sjukhuset.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid S:t
Eriks sjukhus upprättats ett patientbiblio-
tek, som skötes genom biblioteksnämndens för-
sorg (se sid. 322).

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sandström, C. (se nedan).

Lasarettssavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter):
alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna
alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela
dygnet.

SJD

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se sid. 342 och 344.

Överläkare (21).

Sandström, C. (förordn. t. o. m. $31/3$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.; **Lindbom, E. O.** (förordn. t. o. m. $31/3$ 1948), mottagningstid: 11,30—12, **Berglund, H.** (förordn. t. o. m. $31/3$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Perman, E. G. S.** (förordn. t. o. m. $31/10$ 1951), mottagningstid: 11,30—12, å kirurgiska avd.

Överläkare (XXI)¹.

Josephson, B. A. (förordn. t. o. m. $31/12$ 1950), å kliniska centrallaboratoriet; **Wassén, K. E.** (förordn. t. o. m. $31/3$ 1952), å medicinska avd., en vakant, å patologiska avd.

Obducentgöromål (800 kr.).

Falconer, N. B. (se nedan).

Läkare för ögonsjukdomar (2,760 kr.).

von Bahr, G. O. A.

Läkare för öron-, näs- och hals-sjukdomar (2,500 kr.).

Jungert, G. E. Y.

Tandläkare (3,450 kr. utan rörligt tillägg).

Dahl, G. M.

Elektrokardiografsläkare (3,846 kr.).

Sjöstrand, O. T.

Förste underläkare (8,040 kr.)².

Sköld, E. G. V. (bitr. lasarettsläkare), **Lagerlöf, H. O.** (bitr. lasarettsläkare), **Frisk, A. R.** (bitr. lasarettsläkare), **Hammarström, S. G.**, **Fogstrand-Hultquist, H.** Ingrid Ch., **Sehardt, G. H.**, **Zander, G. V. I.**, **Porjé, I.-G.** (å medicinska avd.); **Nilsson, F.** (bitr. lasarettsläkare), **Lindholmer, B. H. R.**, **Strömbäck, P. T.**, **Sjögren, K. O.** (å kirurgiska avd.); **Kullman, C.-E.**, **Gidlund, Å. S.**, en vakant (å röntgenavd.); **Falconer, N. B.** (å patologiska avd.).

¹ Med tjänstgöringsskyldighet jämväl å andra stadens sjukhus.

² Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikmedel.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Rhodin, R. G. (å medicinska avd.); **Helmstein, K.-E.** (å kirurgiska avd.); **Dahlström, G. O. E.**, **Lönroth, K. G. H.** (å röntgenavd.).

Läkare (6,000 kr.).

Hammargren, S. A. (å alkoholistvårdsavd.)

Fem assistentläkare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Förste kemist (e. 16).

Lilienberg, f. Bång, Gunvor S. M.

Husmoder (1 kl.) (11).

Lindh, Jenny E.

Biträdande husmoder (9).

Bryhl, Jenny A. V.

Två sjukgymnaster (10), en operationsöversköterska (8), två operationssköterskor (7), två e. o. operationssköterskor (VII), två extra operationssköterskor (2,880 kr.), fyra röntgenöversköterskor (8), två e. o. röntgensköterskor (VII), två extra röntgensköterskor (2,880 kr.), två laboratorieöversköterskor (8), två laboratiesköterskor (7), fyra extra laboratiesköterskor (2,880 kr.), två extra laboratiebiträden (2,880 kr.), trettiofem översköterskor (8), en extra översköterska (3,078 kr.), elva sjuksköterskor (7), tjugufem e. o. sjuksköterskor (VII), aderton extra sjuksköterskor (2,880 kr.), ett fotografiskt biträde (6), ett operationsbiträde (4), en baderska (3), nio sjuksköterskeelever. — Nio sköterskebiträden vid röntgen- och ljusbehandlingsavd. (B), tre sköterskebiträden vid operationsavd. (B), fyra sköterskebiträden vid poliklinikerna (B), sex sköterskebiträden vid tuberkulosavd. (B), nio sköterskebiträden å lab.- och undersökningscentralerna (B), ethundraåttiofyra sköterskebiträden (A), fjorton städerskor (A), nio baderskor (B).

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 342.

Överläkare (21).

Vakant, *tf.* **Ehrensvärd, J. N. G.**, frih.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Reinius, E. A.; **Öjing, K. E. A.**

Förestånderska (10).

Kjellén, J. A. M. (Magda).

Ätta översköterskor (8), tio skötare (8), en e. o. skötare (VIII), femtiosex sköterskor (6), aderton e. o. sköterskor (VI). — En städerska (A).

Barnbördsavdelningen.

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Beträffande mödravårdscentraler, se sid. 370.

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 342.

Överläkare (XXI).

Vakant, *tf.* Karlsson, S.; träffas 10—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Nordenstrahl, K. O. G.; Gotthardson, N. A. G.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Lagergren, C. G.

Läkare (6,000 kr.).

Holmberg, N. T.

Konsulterande läkare i pediatrik
(5,160 kr.).

Broman, K. V. B.

**Husmoder och förlossningsbarn-
morska** (8).

Janson, Anna M.

En **operationsöversköterska** (8), två **överbarnmorskor** (8), fyra **barnmorskor** (7), fem *e. o.* **barnmorskor** (VII), tre **extra barnmorskor** (2,880 kr.), fyra **extra sjuksköterskor** (2,880 kr.), tio **barnsköterskor** (4), femton **extra barnsköterskor** (1,860 kr.). — En **sömmerska** (B), ett **första biträde** (B), tretton **sköterskebiträden** vid förlossningsavd. (B), sjutton **sköterskebiträden** (A), en **stüderska** (A).

Predikanter (4,080—1,500 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor; Irstam, T. V. Hj., komminister i Matteus förs.

En **organist och försångare** (420 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).

Ohlson, G. A.; t. >S:t Eriks sjukhus>; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Nordquist, G. A.

Kontorsassistenter (13).

Fors, T. K. R.; Lind, E. G. W.

Kontorsassistenter (XIII).

Ericsson, A. B., tjf. (se sid. 368); Lagergren, K., tjf. (se sid. 340), *tf.* Jansson, R. M.

Amanuens (*e.* 13).

Rönnow, f. Palmskog, M. Aura Ch.

Kurator (XII).

Andersson, Mai K. A.; mottagningstid: 10—11 (alla vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).

Kurator (*e.* 12).

Jonsson, M. R. A. (Margit); träffas per tel. alla vardagar 10—11; mottagningstid: tisdagar och torsdagar 14—16.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise M.

En **extra kontorsskrivare** (4,476 kr.), två **första kontorsbiträden** (7), två *e. o.* **första kontorsbiträden** (VII), åtta **extra första kontorsbiträden** (2,760 kr.), två *e. o.* **kontorsbiträden** (V), två **extra kontorsbiträden** (2,400 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Vakant.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; Leijon, G. A.

En **biträdande maskinist** (1 kl.) (12), en **biträdande maskinist** (2 kl.) (11), en **biträdande köksförestånderska** (1 kl.) (7), en *e. o.* **biträdande köksförestånderska** (VII), en **tvättförestånderska** (1 kl.) (7), fyra **hantverkare** (8), en *e. o.* **hantverkare** (VIII), två **vaktmästare** (2 kl.) (6), fyra *e. o.* **vaktmästare** (2 kl.) (VI), en **överstaderska** (5), en **biträdande tvättförestånderska** (2 kl.) (4), två **telefonister** (4), två *e. o.* **telefonister** (IV), en **extra telefonist** (2,040 kr.).

Sex **reparatörer** (VI), fem **eldare** (V), en **förrädsarbetare** (V), en **trädgårdsarbetare** (V), en **bilförare** (VI), sex **sjukbärare** (F), tio **gårdskarlar** (II), fyra **diversearbetare i köken** (F), en **första kokerska** (E), tre **kokerskor** (D), ett **första matsalsbiträde** (B), en **första sömmerska** (C), en **kallskänka** (B), sex **första biträden** (B), fyra **sömmerskor** (B), fyra **strykerskor** (A), fyra **maskintvätterskor** (D), sexton **tvättbiträden** (A), sju **matsalsbiträden** (A), nitton **köksbiträden** (A), sex **stüderskor** (A).

Södersjukhuset.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 58064); t. >Södersjukhuset>.

Mottagningstid (för intagning av patienter): 10—11.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken: vardagar 9—10; kirurgiska poliklinikerna: vardagar 10,30—11,30 och 13—14;

Sjd

gynekologiska polikliniken: vardagar 8,30—9;
mödravårdscentralen: vardagar 12,30—13 samt
måndagar och torsdagar 18—19 (lördagar ej
återbesök);

polikliniken för sockersjuka: tisdagar och tors-
dagar 9—10;

allergiska polikliniken: tisdagar och fredagar (an-
mälningstid för nysökande kl. 15);

öronpolikliniken: vardagar 12,30—13,30;

röntgenterapi-polikliniken: vardagar 10—10,30.

Besökstider:

å barnbördsavdelningen

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar,
lördagar och söndagar 14—15 samt 18,30—
19 (endast för mannen);

för patienter å hel- och halvskilda rum: tis-
dagar, torsdagar, lördagar och söndagar 11
—13 samt alla dagar 18,30—19,30 (endast
för mannen);

å övriga avdelningar

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar
och lördagar 14—15 samt söndagar 13,30—15;

för patienter å halvskilt rum: alla dagar
11,30—13,30 samt 16—18;

för patienter å helskilt rum: alla dagar 12—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret var-
dagar 10—15,30; lördagar och dag före helg-
dag 10—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
sid. 342.

Efter färdigställandet av sjukhusets första
utbyggnad innehåller detta 617 vårdplatser, för-
delade på 11 avdelningar, däruv: två allmänt
medicinska med tillhopa 182, en medicinskt
reumatisk med 91, en allmänt kirurgisk med
139, en neurokirurgisk med 16, en kvinnoklinik
med 178 samt en gemensam enskild avdelning
med 11 platser. Härtill har under år 1946
tillkommit en fjärde allmänt medicinsk avdel-
ning med 94 vårdplatser, en avdelning för öron-,
näs- och halssjukdomar, en avdelning för rönt-
gendiagnostik, en avdelning för hud- och köns-
sjukdomar och en psykiatrisk avdelning. Under
år 1947 tillkommer dessutom ytterligare en
kirurgisk avdelning, en ögonavdelning samt en
ortopedisk avdelning.

I samband med barnbördsavdelningen är an-
ordnad en statens anstalt för barnmorskeunder-
visning. Genom ett år 1943 träffat avtal har
staden åtagit sig att dels mot ett årligt bidrag
hålla lokaler m. m. för undervisningen, dels
mot viss ersättning hålla kost och bostäder
åt eleverna (f. n. 48 till antalet). Anstaltens över-
lärare och barnmorskelärare äro överläkare respektive
biträdande läkare vid barnbördsavdelningen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid Söder-
sjukhuset upprättats ett patientbibliotek,
som skötes genom biblioteks nämndens försorg
(se sid. 322).

Vid sjukhuset har i enlighet med sjukhus-
direktionens beslut inrättats ett provisoriskt

daghem för barn, vilkas mödrar hava anställ-
ning inom sjukhuset.

Författningar. K. stadga 13 maj 1938
för barnmorskeundervisningen, med ändr. Ord-
ningsregler för patienter, intagna å Stockholms
stads sjukhem, antagna av sjukhusdirektionen
11 april 1945.

Styresman (arvode 3,600 kr.).

Sahlgren, E. J. A., mottagningstid: 9,30—10
(se nedan).

Överläkare (21).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952),
mottagningstid: 10—10,30, å medicinska avd.
I; **Nylin, K. G. V.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆
1951), mottagningstid: 9,15—9,45, å medi-
cinska avd. II; **Kahlmeter, T. G.** (förordn.
t. o. m. ³¹/₅ 1950), mottagningstid: 10,30—
11, å medicinska avd. III; **Salén, E. B.**
(förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid:
11,30—12, å medicinska avd. IV; **Palmer, I.**
(förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1948), mottagnings-
tid: 14—15 utom lördagar, å kirurgiska avd.
I; **Brandberg, C. R. E.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄
1952), mottagningstid: 13,30—14, å kirur-
giska avd. II; **Jönsson, N. G.** (förordn. t. o. m.
³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 10,30—11, å rönt-
gendiagnostiska avd. I; **Magnusson, A. H. W.**¹⁾
(förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1947), mottagningstid:
13,30—14, å röntgendiagnostiska avd. II; **Ahl-
bom, H. E.** (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1950),
mottagningstid: 9—9,30, å röntgenterapiavd.¹⁾
Wahlgren, F. F. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1950),
mottagningstid: 13—13,30, å patologiska
avd.²⁾; **Sjöqvist, C. O.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁
1953), mottagningstid: 13—14 å neurokirur-
giska avd.; **Bäverstedt, B. E.** (förordn. t. o. m.
³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 12,30—13, å hud-
och könsavd.; **Wohlfahrt, C. S. S.** (förordn.
t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid: 13—13,30,
å psykiatriska avd.; **Frenckner, F. J. P.** (för-
ordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1952), mottagningstid:
10—10,30, å öronavd.

Överläkare

(som överläkare vid gyn. avd. 3,600 kr. av sta-
den, som överlärare vid barnmorskeläroanstalt-
en avlönad av staten).

Lundqvist, E. B., mottagningstid: 9—9,30 (å
kvinnoavd.).

Överläkare (XXI).

Hammarsten, Greta (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1950),
mottagningstid: 10—12 (å kliniska central-
laboratoriet); en vakant (å bakteriologiska la-
boratoriet).

¹⁾ Med skyldighet att utföra undersökningar
och behandlingar å Långbro sjukhus och Sachs-
ska barnsjukhuset.

²⁾ Med skyldighet att utan särskild ersättning
utföra obduktioner och patologiska undersök-
ningar jämväl vid Sachska barnsjukhuset.

Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.

Konsulterande läkare i pediatrik
(6,000 kr.).

Magnusson, J. H.

Läkare för ögonsjukdomar
(2,460 kr.).

Granström, K. O.

Tandläkare (4,000 kr.).

Dahlberg, B. H.

Förste underläkare (8,040 kr.)¹.

Kirstein, L., Lundin, G. T. W. (å med avd. I); Ejrup, E. W. B., Biörck, K. G. W., Göhle, O., Rohlin, S. (å med. avd. II); Jonsson, E. W. (bitr. lasarettsläkare), Nyström, E. G. (å med. avd. III); Juhlin-Dannfelt, C. H. G. (bitr. lasarettsläkare), Sundberg, M. Birgitta (å med. avd. IV); Stjernberg, F. L., Olsson, R. G. M. (å psyk. avd.); Lindgren, C. G. I., Leczinsky, C. G. (å hud- och könsavd.); Ekblom, S. T. E. (bitr. lasarettsläkare), Linde, A. P., Krook, S. H. S. (å kirurgiska avd. II); Wijnblad, A. O. H., Aronsson, A. H. V., Widén, P. A. G., Kock, A. V. Åsön (å kirurgiska avd. I); Malmnäs, C. E. A. (bitr. lasarettsläkare), Olsson, S. O. B., von Friesen, B. T., von Post, E. L. (å kvinnoavd.); Sahlstedt, H. V. (bitr. lasarettsläkare), Sohrne, B. G., Isberg, C. J. E., Heinze, V. G. A., Sylwan, P. T., Brodén, B. L. J. (å röntgendiagnostiska avd.); Mossberg, E. G. H. (å röntgenterapiavd.); Richtné, N. G., Wastenson, N., Preber, L. E. T. (å öronavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.)¹.

Köhler, B. (å med. avd. I); Westman, C. E. (å med. avd. II); en vakant (å med. avd. III); en vakant, Flodérus, S. (å med. avd. IV); Hallberg, C. A. (å psyk. avd.); Lindqvist, L. G., Henrikson-Aieman, Ulla E. T. (å kir. avd. I); Ekengren, J. A., Waldius, C. O. B. (å kir. avd. II); Berggren, O. G. A., Klinskog, E. H. (å kvinnoavd.); Carlsson, O. F. S., Bredenberg, A. (å röntgendiagnostiska avd.); Senning, Å., Fernström, U. I. S. B:son (å neurokirurgiska avd.); en vakant (å röntgenterapiavd.).

Polikliniskläkare vid medicinska polikliniken (XXI).

Hafström, T. E. G:son; Nordenson, N. G.

Läkare för sockersjuka, se sid. 370.

¹) Dessutom utgå till de å sjukhusets kirurgiska polikliniker tjänstgörande underläkarna av inflytande avgifter särskilda ersättningar.

Två sjukgymnaster (10), fyra e. o. sjukgymnaster (X), sex extra sjukgymnaster (3,120 kr.), en preparator (IX), nio operationsöversköterskor (8), fem röntgenöversköterskor (8), två laboratorieöversköterskor (8), två förlösningbarnmorskor (8), fyra överbarnmorskor (8), sextio översköterskor (8), två skötare (8), två e. o. skötare (VIII), en extra skötare (2,940 kr.), sju operationssköterskor (7), fem e. o. operations-sköterskor (VII), fem extra operations-sköterskor (2,880 kr.), sex röntgensköterskor (7), sex e. o. röntgensköterskor (VII), fem extra röntgensköterskor (2,880 kr.), fem extra sjuksköterskor (7), trettiosex e. o. sjuksköterskor (VII), trettiosju extra sjuksköterskor (2,880 kr.), sex laboratoriesköterskor (7), sex e. o. laboratoriesköterskor (VII), sex extra laboratoriesköterskor (2,880 kr.), fyra laboratoriebiträden (7), tre e. o. laboratoriebiträden (VII), två extra laboratoriebiträden (2,760 kr.), aderton barnmorskor (7), fjorton e. o. barnmorskor (VII), nio extra barnmorskor (2,880 kr.), en e. o. fotografer (VII), ett fotografiskt biträde (6), tre e. o. fotografiska biträden (VI), tre extra fotografiska biträden (2,340 kr.), fem sköterskor (6), fem e. o. sköterskor (VI), sex extra sköterskor (2,580 kr.), en e. o. djursköterska (IV), sex barnsköterskor (4), två e. o. barnsköterskor (IV), fem extra barnsköterskor (2,040 kr.), en baderska (3), etthundra-femtiofyra sjuksköterskeelever, tjugu barnmorskeelever. — Elva sjukbärare (F), åttiosju sköterskebiträden (B), elva baderskor (B), tvåhundra-femtiofem sköterskebiträden (A).

Predikant (3,600 kr.)¹.

Palmer, N. E., tjl. (se sid. 357), tf. Tirén, T. V., pastorsadjunkt i Högalids förs.

En organist (1,200 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Holst, K. G.: t. »Södersjukhuset»; mottagnings-tid: 9—11.

Biträdande syssloman (e. 18).

Engelmark, K. E.

Förste kammarskrivare (17).

Engelmark, K. E., tjl. (se ovan), tf. Karlsson, A. V. E.

Kontorsassistenter (13).

Andersson, Inga J.; en vakant, tf. Sjöberg, Aina S.

¹) Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid Sachsska barnsjukhuset.

Kontorsassistent (e. 13).

Larsson, K. A.-H., tjl. (se sid. 346), *tf. Danielsson, f. Axberg, E. V. (Lizzie).*

Förste kontorsskrivare och kassör (XI).

Vakant, *tf. Sköldborg, E. B. Ragna.*

Kuratorer (XII).

Bergsten, A. Elisabeth (å gynekologisk-obstetriska avdelningen); mottagningstid: 11—12 (utom onsdagar), 14—15 (utom lördagar); en vakant.

Kuratorer (e. 12).

Tillberg, Ida; mottagningstid: 9—10 (utom tisdagar och torsdagar), 14—15 (tisdagar och torsdagar); två vakanta.

En av kuratorerna tjänstgör även vid Stigberget-Åsö sjukhus. Mottagningstid: avd. 1—6 (Stigbergets sjukhus) fredagar 14—14,30, avd. 7—9 (Åsö sjukhus) måndagar 14—14,30.

En *amanuens* (3,270 kr.), *tolv första kontorsbiträden* (7), *tolv e. o. första kontorsbiträden* (VII), *nio extra första kontorsbiträden* (2,640 kr.), *tre kontorsbiträden* (5), *tio e. o. kontorsbiträden* (V), *tolv extra kontorsbiträden* (2,400 kr.).

Maskinmästare (17).

Olofsson, E. G.

Husmoder (1 kl.) (11).

Estelle, Gertrud E.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Blomgren, Rodny L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Samuelson, G. A.; André, K. G. J.; Löfstedt, E. J.; Wiklund, E. O. A.

En *biträdande maskinist (1 kl.)* (12), en *biträdande maskinist (2 kl.)* (11), *tre e. o. biträdande maskinister* (XI), en *biträdande husmoder* (9), en *extra biträdande husmoder* (3,120 kr.), en *extra vaktmästare* (2,940 kr.), en *extra arbetsförestånderska* (2,580 kr.), *fem hantverkare* (8), *sex e. o. hantverkare* (VIII), *tre biträdande köksförestånderskor* (7), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (VII), *två extra biträdande köksförestånderskor* (3,540 kr.), en *extra arbetsledare i sysselsättningsterapi* (2,760 kr.), en *extra tvättförestånderska (1 kl.)* (3,852 kr.), *två vaktmästare (2 kl.)* (6), *två e. o. vaktmästare* (VI), *två extra vaktmästare* (2,580 kr.), *två telefonister* (4), en *e. o. telefonist* (IV), *två extra telefonister* (2,160 kr.), *två portvakter* (2 kl.) (2), *sju extra expeditiönsvaktbiträden* (1,740—1,020 kr.), *tre springflickor* (1,020

kr.). — *Åtta reparatörer* (VI), *sju eldare* (V), *två förrädsarbetare* (V), *tre truckförare* (IV), *två diversearbetare* (F), *sex gårdskarlar* (II), *ett manligt tvättbiträde* (II), *sju kokerskor* (D), en *kallskänka* (B), *ett första biträde* (B), *nio matsalsbiträden*, *femtio två köksbiträden*, *åttiosju städerskor*, *nittion tvättbiträden* (A), *ett maskintvättbiträde* (D), *fyra strykerskor*, *fyra sömmerskor* (B), *sex portvakter* (D).

Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonton nr 1071); t. 44 07 10 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besökstid: söndagar och onsdagar 12,30—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 342.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 februari 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser för sjuka barn, 6 platser för am barn och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige, men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Beträffande byggnadskommittén för sjukhuset, se sid. 338.

Författningar. Instruktioner för syssломannen och husmoder vid barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne, fastställda av sjukhusdirektionen 2 febr. 1944.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, Tengbom, I. J., slottsarkitekt, vice ordf., Wallgren, A. J., överläkare, Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm. (valda av stadsfullmäktige); Sachs, J. E., f. d. generalkonsul, ordf., Sachs, R., verkst. direktör, kassaförvaltare, Heyman, f. Thiel, Agda, fru (valda av donatorerna).

Sekreterare (200 kr.).

Holst, K. G. (se sid. 353).

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 378).

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Magnusson, J. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1951);
mottagningstid: 10—11.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Frisell, E. G.; Alm, E. I.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Hagströmer, A. J. W.

Röntgenläkare

(se Södersjukhuset).

En obducent (se Södersjukhuset).

Tre *sjuksköterskor* (8), en *sjuksköterska* (7), två *e. o. sjuksköterskor* (VII), tre *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), sexton *sjuksköterskelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Ett *röntgenbiträde* (B), sex *sköterskebiträden* (A).

Syssloman.

Holst, K. G. (se Södersjukhuset).

Kurator

(se Konvalescenthemskontoret).

Husmoder (2 kl.) (10).

Kruse, Svea Ch.

Ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7). — En *första kokerska* (E), ett *första köksbiträde* (B), en *sömmerska* (B), ett *sköterskebiträde* (B), ett *matsalsbiträde* (A), två *köksbiträden* (A), fyra *städerskor* (A), en *portvakt* (A).

Norrulls sjukhus.

Norrullsgatan 14 (postadress: Stockholm 23) (postgirokonto nr 54733); t. 23 28 50 (växel); 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 10—12, 13—15, 30, lördagar 10—12, 13—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 342.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrullsgatan, varefter tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151), förband sig staden enligt avtal med k. m:t och kronan den 12 september 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd,

dock längst till den 1 juli 1941, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 70 vårdplatser.

Enligt avtal senast den 19 december 1945 har giltighetstiden för avtalet i fråga utsträckt till den 1 januari 1948. Därest av k. m:t så påfordras, skola 20 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkarpården skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utbetomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 254).

Den 21 februari och den 18 september 1944 beslöto stadsfullmäktige anvisa medel för anordnande av nya vårdavdelningar för 80 barn. Antalet vårdplatser för barn utgör därefter sammanlagt 150. Den 17 februari 1947 bemyndigades sjukhusdirektionen av stadsfullmäktige att verkställa utredning om fortsatt modernisering av Norrulls sjukhus jämte anordnande av en barnpsykiatrisk avdelning vid sjukhuset. Under år 1947 har vid sjukhuset inrättats en poliklinik för astmasjuka barn.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 86 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Författning. Avtal 19 dec. 1945 mellan k. m:t och kronan och Stockholms stad rörande upprätthållande av en stadens sjukvårdsanstalt för barn i allmänna barnhusets förutvarande fastighet i kvarteret Mimer.

Styresman (arvode 1,140 kr.).

Wallgren, A. J. (se nedan).

Spädbarns- och sjukavdelningen.

Besökstid: söndagar och onsdagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Wallgren, A. J.

Sjd

Underläkare

(3,300 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Ström, L. H. J.

Amanuens

(750 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Rollof, L. S.-I.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Lind, J. (bitr. lasarettsläkare); Nathorst, D. H. B.

Röntgenläkare (4,020 kr.).

Vakant.

Läkare vid den pediatrika polikliniken (3,600 kr.).

Jacobsson, E. G.

Läkare vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor (6,000 kr.).

Nordlund, Elsa-Brita.

Assistent.

Vakant.

Läkare för allergiska sjukdomar (2,400 kr.).

Kräpelien, S.

Kurator (XII).

Östrand, Ulla H.; mottagningstid: 11—12.

Kurator (3,180 kr.)

(å rådfrågningsbyrån för uppfostringsfrågor).

Vakant.

Åtta översköterskor (8), en röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), en sjuksköterska (7), fem e. o. sjuksköterskor (VII), fem extra sjuksköterskor (2,880 kr.), en extra laboratoriesköterska (2,880 kr.), en e. o. barnträdgårdslärlarinna (VI), en extra barnträdgårdslärlarinna (2,340 kr.), en e. o. mjölkköksförestånderska (VI), ett e. o. röntgenbiträde (V), tolv barnsköterskor (4), två e. o. barnsköterskor (IV), tolv extra barnsköterskor (2,160—1,860 kr.), sex sjuksköterskeelever (från S:t Eriks sjuksköterskeskola, 2,500 kr.), trettiofem sjuksköterskeelever (540 kr. jämte fri bostad och kost), fyra ammor (930 kr.). — Tjuguen städerskor (A), två arbetsbiträden (A), en sömmerska (B), ett laboratoriebiträde (B), ett röntgenbiträde (B), två sjukbärare (F).

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar 12,30—13,30.

Överläkare (1,200 kr.).

Ehrensverd, J. N. G., frih.

Underläkare (600 kr.).

Vakant.

Två översköterskor (8), en sjuksköterska (7), aderton sköterskor (6).

Predikant (1,020 kr.).

Wiklund, E. V., komminister i Matteus förs. En organist (270 kr.).

Syssloman (3 kl.) (18).

Alström, H., tjl., tf. Malmström, E. A.; mottagningstid: 9—11.

Kammarskrivare (6,180 kr.).

de Berg, C. F. A.

Maskinist (3 kl.) (XII).

Goude, K. F. H.

Husmoder (10).

Magnér, Silvia M.

Köksförestånderska (3 kl.) (VII).

Nicoloff, Anna Lisa.

Vaktmästare (1 kl.) (VIII).

Vakant.

Två e. o. första kontorsbiträden (VII), ett extra första kontorsbiträde (2,460 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en e. o. portvakt (II), en extra expeditiönsvakt (2,580 kr.), ett extra kontrollbiträde (2,400 kr.). — En snickare (VII A), en reparatör (VI A), fyra eldare (V B), tre gårdskarlar (II B), en första kokerska (E), en undervättförestånderska (D), en kokerska (D), två telefonvakter (C), en källskänka (B), ett första biträde (förrådet) (B), två första biträden (kokerskor) (B), fyra matsalsbiträden (A), åtta köksbiträden (A), en portvakt (A).

Södra barnbördshuset-Maria sjukhus.

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö. (postgirokontro nr 2057; t. »Södra BB» (växel).

Besökstider:

för patienter å allmänt rum: söndagar, måndagar, onsdagar och fredagar 12—13 samt 18,30—19 (endast för mannen);

för patienter å hel- och halvenskilda rum: alla dagar 11—13 samt 18,30—19,30 (endast för mannen).

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12, 13—15,30, lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 342.

Efter tillkomsten av Södersjukhuset hava Södra barnbördshuset och Maria sjukhus sammanförts under gemensam förvaltning. Sjukhuset omfattar f. n. 165 vårdplatser, därav 134 å barnbördsavdelningen och 31 å en provisorisk avdelning för patienter från Långbro sjukhus.

Styresman (arvode 690 kr.).

Domeij, J. E. G. (se nedan).

Överläkare (XXI).

Vakant, *tf. Domeij, J. E. G.*

Förste underläkare (8,040 kr.).

Palmstierna, E. E. K. (bitr. lasarettsläkare); Kinch, A. K.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Kaplan, B. E.; en vakant.

Konsulterande läkare i pediatrik (5,160 kr.).

Vakant.

Obducent och patolog (4,000 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

En *förlossningsbarnmorska* (8), en *operationsöversköterska* (8), sex *översköterskor* (8), en *sjujsköterska* (7), sex *barnmorskor* (7), tretton *barnsköterskor* (4), fyra *e. o. sjujsköterskor* (VII), två *e. o. barnmorskor* (VII), två *e. o. barnsköterskor* (IV), fem *extra sjujsköterskor* (2,880 kr.), två *extra barnmorskor* (2,880 kr.), fjorton *extra barnsköterskor* (1,860 kr.).

Predikant (1,740 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförs.

Syssloman (2 kl.) (20).

Johansson, E. V.; t. »Södra BB»; mottagnings-tid: 10—12.

Kammarskrivare (XV).

Nilsson, N. T.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Snöwall, A. H.

Husmoder (2 kl.) (10).

Hedlund, Tyra A. M.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Kährling, K. J. O.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), två *portvakter* (2 kl.) (2), två *e. o. portvakter* (2 kl.) (II). — Fem *eldare* (V B), fyra *gårdskarlar* (II B), en *första kokerska* (E), en *kokerska* (D), ett *första matsalsbiträde* (B), två *matsalsbiträden* (A), en *kallskänka* (B), två *sömmerskor* (B), fem *köksbiträden* (A), sju *städerskor* (A), tolv *sköterskebiträden* (B), trettiosju *sköterskebiträden* (A), ett *tvättbiträde* (A), ett *förrädsbiträde* (B).

Stigberget-Åsö sjukhus.

Fjällgatan 23 och 20 A samt Åsögatan 147, Sö. (postgirokonto nr 59977). Avd. 1 —5: (kvinnliga patienter) Fjällgatan 23, t. 42 11 01, 42 11 02, 42 11 03. Avd. 6: (manliga patienter) Fjällgatan 20 A, t. 42 11 05. Avd. 7: (tuberkulosavd. för manliga och kvinnliga patienter), Avd. 8: (kvinnliga patienter), Avd. 9: (manliga patienter), Åsögatan 147, t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel). Sysslomanskontoret direkt: 43 09 60.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 342.

Antalet vårdplatser vid Stigberget-Åsö sjukhus är f. n. 242, varav å Fjällgatan fem avdelningar för 95 kvinnliga patienter och en avdelning för 39 manliga patienter samt å Åsögatan en avdelning för 36 kvinnliga och en avdelning för 36 manliga patienter samt en tuberkulosavdelning för 16 kvinnliga och 20 manliga patienter.

Författningar. Sjukhusdirektionens beslut 8 dec. 1943 ang. vårdavgifter vid Stigberget-Åsö sjukhus. Stadsfullmäktiges beslut 15 april 1946 rörande sänkning av patientavgifterna vid sjukhuset (Kf 1946: nr 41).

Överläkare och styresman (XXI)

(dessutom styresmansarvode 1,260 kr.).

Lindborg, N. E.; mottagning: Fjällgatan 23, 9—9,30, Åsögatan 147, 12—12,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Jonsson, K. G. G. (å avd. 1—6); en vakant (å avd. 7—9).

Röntgenläkare (2,400 kr.).

Ulfsparre, F.

En röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), nio översköterskor (8), sju e. o. sjuksköterskor (VII), fyra extra sjuksköterskor (2,880 kr.), en extra laboratorieöversköterska (2,880 kr.), två sjukgymnaster (1,800 kr.), en baderska (3), en e. o. baderska (III). — Ett röntgenbiträde (B), sextionio sköterskebiträden (B).

Predikant och organist (2,400 kr.).

Vakant, *tf.* Ljungberg, H. D., teol. dr.

Syssloman.

Johansson, E. V. (se Södra barnbördshuset-Maria sjukhus).

Kontorsassistent (e. 13).

Hagnér, N. Hj., tjl. (se sid. 346), *tf.* Jemstedt, S. O.

Kurator

(se Södersjukhuset).

Kontorsskrivare (9).

Widstrand, Linnéa K.

Trä extra kontorsbiträden (2,400 kr.).

Husmoder (2 kl.) (10).

Koppang, Märtha M.

En extra vaktmästare (3,480 kr.), en e. o. värmeledningsskötare (VIII) (beredskapsarvode 720 kr.), en extra värmeledningsskötare (3,564 kr.) (beredskapsarvode 720 kr.), en e. o. köksförestånderska (3kl.) (VII), en extra köksförestånderska (4,164 kr.). — En eldare (H), sex gårdskarlar (F), fyra kokerskor (D), två port- och telefonvakter (C), en kallskänka (B), två sömmerskor (B), ett första biträde (B), två matsalsbiträden (A), sju köksbiträden (A), sju städerskor (A).

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonto nr 15304), t. Tumba 3 14 (kontoret); Tumba: »Söderby sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, sön- och helgdagar 12—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 342.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 408 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halvenskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel samt lämnat sin medverkan för uppförande och drift av en efterbehandlingspaviljong med 59 vårdplatser för tuberkulossjuka flyktingar.

Författning. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos.

Styresman (arvode 1,500 kr.).

Bruce, N. E. T. (se nedan).

Överläkare (27).

Bruce, N. E. T. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1952), mottagningstid: 8,30—9; Leffler, J. K. F. (förordn. t. o. m. ³¹/₇ 1947), mottagnings-tid: 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Anjou, K. O. G.; Ståhle, I.; Svanberg, A. Britta Ch.; Källqvist, I. N. J.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Burman, T. G.

Läkare för kirurgiska sjukdomar
(3,600 kr.).

Crafoord, C.

Läkare för behandling av hals-tuberkulos (3,000 kr.).

Erici, E. V.

Tandläkare (4,800 kr.).

Hellgren, P. L.

En röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), två operationsöversköterskor (8), femton översköterskor (8), två sjuksköterskor (7), elva e. o. sjuksköterskor (VII), en extra laboratorieöversköterska (2,880 kr.), elva extra sjuksköterskor (2,880 kr.), sex sjuksköterskeelever. — En sjukbärare (F), tjugu manliga sjukvårdsbiträden (F), åttioen sköterskebiträden (B).

Predikant och organist (1,800 kr.).

Klasson, K. E. V., vice komminister i Engelbrekts förs.

Syssloman (2 kl.) (20).

Herrman, N. V. A.; t. Tumba: »Söderby sjukhus» och 3 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarsskrivare (15).

Lindell, B. J. W.

Kurator (e. 12).

Karlsson, J. E. (Hanna); mottagningstid: 8,30—10, 11—12.

En *förste kontorist* (10), ett *första kontorsbiträde* (7), tre *extra första kontorsbiträden* (2,460 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Maskinist (1 kl.) (14).

Lindqvist, S. E.

Husmoder (1 kl.) (11).

Andersson, J. M. (Hanna).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Gustafsson, Greta L. M.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Augustson, A. S. A.

En *biträdande husmoder* (9), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *biträdande maskinist* (1 kl.) (12) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. biträdande maskinist* (2 kl.) (XI) (beredskapsarvode 720 kr.), fem *hantverkare* (8), en *trädgårdsmästare* (3 kl.) (7), en *e. o. automobilförare* (VII), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *nattvakt* (6), två *baderskor* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Fyra *eldare*, två *reparatörer*, en *automobilförare*, sju *gårdskarlar*, en *diversearbetare i köket* (F), en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D), ett *första matsalsbiträde* (B), fyra *matsalsbiträden* (A), en *kallskänka* (B), en *maskintvätterska* (D), ett *centrifugbiträde* (D), ett *första tvättbiträde* (B), två *strykerskor* (B), tre *sömmerskor* (B), två *första biträden* (B), sex *tvättbiträden* (A), tre *första köksbiträden* (B), tretton *köksbiträden* (A), tolv *städerskor* (A).

Tuberkulossjukstugan vid Hamra.

(Sanatoriet vid Hamra.)

Tullinge (postgirokonto nr 13303); t. Tumba 35.

Besökstid: söndagar 13—15.

Telefontid: (förfrågningar angående patienter) 10—11,30.

Tuberkulossjukstugan, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett tjugental år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sjukstugan är avsedd för vård av tuberkulösa barn och har 40 vårdplatser. En vid sjukstugan upprättad skola står under folkskoledirektionens uppsikt och ledning.

Läkare (1,500 kr.).

Bruce, N. E. T. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna* (7,133 kr. utan rörligt löne-tillägg), en *värmeledningsskötare* (8) (beredskapsarvode 720 kr.), en *extra lekledarinna* (2,220 kr.). — En *kokerska* (D), sex *sköterskebiträden* (B), tre *köksbiträden* (A).

Långbro sjukhus.

Postadress: Älvsjö 1 (postgirokonto nr 1096); t. 46 25 00 (växel); 46 13 56 (överläkare Goldkuhl); 46 25 00 (överläkare Hubert); 46 13 63 (sysslomannen samt kontoret).

Mottagningstid: intagning av patienter sker alla tider på dygnet. Telefontid till förestånderskorna (för förfrågningar om patienterna): alla dagar 14—15.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—12, 12,45—15,30, lördagar 10—12, 12,30—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 342.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vårdplatser. Sjukhuset är uppdelat på två avdelningar, under ledning av tvenne överläkare. Ett vårdhem, som är inrymt i Södra barnbördshuset-Maria sjukhus (se sid. 362), sorterar i visst avseende under Långbro sjukhus.

Styresman (arvode 1,200 kr.).

Goldkuhl, A. E. (se nedan).

Överläkare (27).

Goldkuhl, A. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1951), mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—14;

Hubert, B. T. H., mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—13,30.

Biträdande läkare (24).

Abramson, D. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949);
Sahlstedt, C. P. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1953).

SjD

Förste underläkare (8,040 kr.)¹.

Hamnargren, S. A.; Perntz, A. K.; en vakant.

Andre underläkare (6,000 kr.)¹.

Lagerwall, J. M.

Personalläkare (4,560 kr.,

därnti ingående arvode som konsulterande läkare i invärtes medicin).

Mindus, E.

Tandläkare

(ersättning enligt särskild taxa).

Möllerstedt, P. E.

En *uppsyningsman* (11), fyra *förestånderskor* (10), fem *förste skötare* (9), sextiotvå *skötare* (8), trettiofyra *översköterskor* (8), en *laboratorieöversköterska* (8), nio *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), aderton e. o. *skötare* (VIII), sex *första sköterskor* (7), ett-hundratjugufyra *sköterskor* (6), trettioåtta e. o. *sköterskor* (VI), två *extra skötare* (2,760 kr.), tjugutvå *extra sköterskor* (2,580 kr.), en *sjukgymnast* (2,400 kr.).

Predikant (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., komminister i Sofia förs.
En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ellnert, E. F.; mottagningstid: 12—14.

Förste kammarskrivare (17).

Josefsson, N. O., tjl. (se sid. 338), *tf. Carlbom*, B. A.

Kontorsassistenter (13).

Olsson, Annie P. M.; en vakant, *tf. Alström*, N. A.

Kurator (1,752 kr.).

Petersson, J. K. (Hanna); mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Andersson, Anna-Lisa.

Ett *första kontorsbiträde* (7), tre e. o. *första kontorsbiträden* (VII).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöröml 690 kr.).

Weiter, L. A. F.

¹) Förste och andre underläkare hava för-mån av fri kost.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Schulte, A. Margaretha.

Husmoder (2 kl.) (10).

Broman, U. (Ulla).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; Nilsson, J. O. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (11), sju *hantverksföreståndare* (11), sju *hantverkare* (8), en *arbetsförestånderska* (8), två e. o. *hantverkare* (VIII), två *automobilförare* (7; en av dessa åttnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), en *trädgårdsmästare* (3 kl.) (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *nattvakt* (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en e. o. *biträdande arbetsförestånderska* (VI), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *telefonist* (4), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,580 kr.). — Två *bilförare* (VI), två *reparatörer* (VI), sju *eldare* (V), två *gårdskarlar* (II), två *manliga köksbiträden* (F), en *första kokerska* (E), två *maskintvättbiträden* (D), två *kokerskor* (D), två *port- och telefonvakter* (C), två *första biträden* (B), en *kallskänka* (B), en *sömmerska* (B), sexton *köksbiträden* (A), tre *matsalsbiträden* (A), en *portvakt* (A), två *strykerskor* (A), tjugutvå *städerskor* (A), åtta *tvättbiträden* (A).

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ängby 1 (postgirokonto nr 59815); t. »Beckomberga sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskantoret 10—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 342.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,768 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staten träffat avtal åvilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949);
t. 37 22 35.*Överläkare* (27).**Rabe, K. A. H.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1948);
Izikowitz, S. J. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1952).*Biträdande läkare* (24).**Rosenström, E. V.**; **Reuterskiöld, S.** (förordn.
t. o. m. ³⁰/₄ 1950); **Ehrensward, J. N. G.**, frih.
(förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1952), tjl. (se sid. 350),
tf. **Alström, C. H.***Förste underläkare* (8,040 kr.)¹.**Alström, C. H.**, tjl. (se ovan); **Lindvall, J. E.**;
Möller, A. W.; **Berggren, H. N. G.**; **Sjövall,**
T. S. T.; **Karlmark, E. G.***Andre underläkare* (6,000 kr.)¹.

Vakant.

Personalläkare (5,400 kr.,dessutom 2,280 kr. i arvode som konsulterande
läkare i invärtes medicin).

Vakant.

Tandläkare

(ersättning enligt särskild taxa).

Vakant.

*Konsulterande läkare i röntgen-
diagnostik* (1,380 kr.).**Lindblom, K. J. G.***Läkare för kirurgiska sjukdomar*
(2,000 kr. utan rörligt tillägg).**Grönberger, G. A.***Läkare för elektrokardiografiska
undersökningar*

(ersättning enligt särskild taxa).

Bjerlöv, H. S. J.*Obducent och patolog*

(ersättning enligt särskild taxa).

Lindgren, Å. G. H.En *extra sjukgymnast* (2,880 kr.), en
uppsyningsman (11), *sjuvtiosju skötare* (8),
tjugu e. o. skötare (VIII), *fyrtiofem överskö-
terskor* (8), en *operationsöversköterska* (8),
en *röntgenöversköterska* (8), en *laboratorie-
översköterska* (8), *tretton e. o. sjuksköter-**skor* (VII), *sjutton extra sjuksköterskor*
(2,880 kr.), en *e. o. laboratiesköterska*
(VII), *tretton extra skötare* (2,580 kr.), ett-
hundraåttionio sköterskor (6), *sjuttiotre e. o.*
sköterskor (VI), *femtio extra sköterskor*
(2,340 kr.).*Predikant* (1,020 kr.).**Elde, K. H.**, kyrkoherde i Sollentuna.En *organist* (420 kr.).*Sysselman* (1 kl.) (21).**Ramgren, E. G.**; t. 37 22 36; mottagningstid:
9—11.*Förste kammarsskrivare* (17).**Ericson, E. G.***Kontorsassistent* (13).**Olsson, Ebba I.***Kontorsassistent* (XIII).**Garpendal, C. H. G.**, tjl. (se sid. 339), tf. **Arf-
wedson, N. J. R.***Kurator* (XII).**Clason, J. E.** (Janny-Lisa); mottagning alla var-
dagar utom lördagar 13—15.*Kuratorer* (e. 12).**Hyllner, R.** Ingeborg; en vakant.*Förste kontorsskrivare och kassör*
(11).**Carlbon, B. A.**, tjl. (se sid. 360), tf. **Engberg,**
A. Vera E.En *amanuens* (3,120 kr.), två *första*
kontorsbiträden (7), ett *e. o. första kontors-
biträde* (VII), ett *extra första kontorsbi-
träde* (3,528 kr.), ett *extra kontorsbiträde*
(1,980 kr.).*Maskinist* (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöromål 690 kr.).

Torstensson, A. H.*Köksförestånderska* (1 kl.) (9).**Ekeröth, A. E.** (Lisa).*Husmoder* (2 kl.) (10).**Hilldén, f. Olsson, A. L.** (Anna-Lisa).*Förestånderskor* (10).**Erhardt, S. Margit E.**; **Eriksson, E. M.** (Maja);
Gerdin, Lilly K. A.; **Wredenberg, Ellen S. M.**¹ Förste och andre underläkare hava för-
mån av fri kost.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (11), fem *hantverksföreståndare* (11), en *e. o. hantverksföreståndare* (XI), en *förrådsmästare* (3 kl.) (9), sex *hantverkare* (8), två *e. o. hantverkare* (VIII), en *extra hantverkare* (3,580 kr.), en *arbetsförestånderska* (8), en *e. o. arbetsförestånderska* (VIII), två *autombilförare* (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (7), två *extra biträdande köksförestånderskor* (2,580 kr.), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *telefonist* (4), tre *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (2,160 kr.), en *portvakt* (2), en *e. o. portvakt* (II). — Två *reparatörer*, tre *bilförare*, fem *eldare*, två *gårdskarlar*, två *diversearbetare i köket* (F), en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D), fyra *maskintvätter* (D), en *kaliskänka* (B), ett *första biträde* (B), fyra *sömmerskor* (B), fyra *sköterskebiträden* (B), sex *matsalsbiträden* (A), tre *strykerskor* (A), fjorton *tvättbiträden* (A), tjugutvå *köksbiträden* (A), femtiofyra *städerskor* (A), två *arbetsbiträden* (A).

Sinnessjukavdelningarna vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid S:t Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vårdplatser), se sid. 350 och 356.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 342.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är förlagt till den av staden inköpta egendomen Rånäs i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

Styresman (570 kr.).

Fogelgren, G. N. (se nedan).

Överläkare (XXI).

Fogelgren, G. N.

Syssloman.

Alström, H., tjl., tf. Malmström, E. A. (se Norrtulls sjukhus).

En *predikant* (480 kr.).

Förestånderska (10).

Ohlsson, Henny M.

Två *översköterskor* (8), elva *sköterskor* (6), fyra *e. o. sköterskor* (VI), tre *extra sköterskor* (2,580 kr.), en *arbetsförestånderska* (8), en *extra köksförestånderska* (2,760 kr.), en *e. o. värmeledningsskötare* (IX). — En *gårdskar* och *chaufför* (VI B), en *första kokerska* (E), ett *matsalsbiträde* (A), tre *köksbiträden* (A).

Vårdhemmet för sinnessjuka.

(Vid Maria sjukhus.)

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö.; t. 437176.

Besökstid: söndagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret vid Långbro sjukhus 8,30—12, 12,45—16,15, lördagar 8,30—12, 12,30—14.

Vårdhemmet, som i visst avseende sorterar under Långbro sjukhus, trädde i verksamhet den 16 september 1944. Antalet vårdplatser utgör 31.

Läkare (1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Abramson, D. (se Långbro sjukhus).

Föreståndare och översköterska (8).

Elmqvist, f. Isberg, Astrid.

Redogörare (420 kr.).

Ellnert, E. F. (se Långbro sjukhus).

Sju *sköterskor* (6), en *e. o. sköterska* (VI), en *extra sköterska* (2,580 kr.).

Epidemisjukhuset.

Nära Valhallavägen, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonton nr 1082; t. 23 54 20 (växel).

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: anhöriga medgivs att i besöksrummen söndagar, lördagar och söndagar 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medgiver. Upplysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonupplysningar angående patienterna lämnas dagligen 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 342.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 749 platser. Enligt instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirektion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdförfattningar) vård skall beredas å epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlämnig, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber, rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Författningar. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1946, sid. 415). Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer.

Styresman och överläkare (23)

(dessutom styresmansarvode 1,500 kr. och undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Ström, V. J. (förrordn. t. o. m. $31/8$ 1951); mottagningstid: vardagar 12,30—13.

Överläkare (e. 23).

Lindahl, J. O.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Ekberg, K. E. E.; Elgenmark, O. A.; Lundström, R.; Rosenqvist, N. Hj. S.; en vakant.

Öronläkare (XXI).

Sjöberg, A. Ax:son.

Röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med centraldispensären).

Jäderholm, K. B.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar (960 kr.).

Værnéus, A. G.

Femton *översköterskor* (8), en *röntgenöversköterska* (8), en *operationsöversköterska* (8), elva *e. o. sjuksköterskor* (VII), tretton *extra sjuksköterskor* (3,180—2,880 kr.), en *laboratorieöversköterska* (8), en *e. o. laboratoriesköterska* (VII), en *extra laboratoriesköterska* (2,880 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), en *folkskollärarinna* (17), två *extra sjukhuslärarinnor* (2,340 kr.). — Två *operationsbiträden* (B), ett *första biträde på laboratoriet* (B), åttiofyra *sköterskebiträden* (B) jämte ett varierande antal *tillfälliga sköterskebiträden*.

Predikant (1,000 kr.).

Nilsson, J. A., komminister i Engelbrekts förs.

Sysselman (2 kl.) (20).

Åhlin, A. Hj. D.; t. 23 54 20; mottagningstid: 9—12.

Kammarskrivare (15).

Sunne, C. N.

Kurator

(se Konvalescenthemskontoret).

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra kontorssbiträde* (2,400 kr.), ett *extra första kontorssbiträde*.

Maskinist (2 kl.) (13).

Hedman, S.

Preparator (9).

Frisk, G. A. E.

Husmoder (2 kl.) (10).

Jægerfalk, Astrid S.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

von Zweigbergk, Sigrid.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Jansson, N. J.; Carlsson, J. A. S.; Wåhlin, C. A.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), två *automobilförare* (7; åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 8), en *e. o. automobilförare* (VII), två *hantverkare* (8), en *biträdande husmoder* (8), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande tvättförestånderska* (2,442 kr.), två *telefonister* (4), två *extra telefonister* (2,502 kr.), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Sex *eldare*, en *bilförare*, fyra *gårdskarlar*, en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D), en *kallskänka* (B), tre *första köksbiträden* (B), fyra *matsalsbiträden* (A), nio *köksbiträden* (A), två *tvättbiträden* (D), två *söm-*

merskor (B), en strykerska (A), sex tvättbiträden (A), ett första förrädsbiträde (B), nio städerskor (A).

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 435.

Konvalescenthemmen.

(Betr. Isidor Dannströms konvalescenthem, se under Sabbatsbergs sjukhus, sid. 344.)

Konvalescenthemskontoret.

Lilla Nygatan 5 (postadress: Stockholm 2; postgirokonton nr 195 960; t. 21 48 90, 21 49 30.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta ett särskilt förvaltningskontor för handläggning av ärenden rörande stiftelsen Martin Gebers, Albert och Hulda Pålsons, Jacques och Galathée Lamms samt Hejkenskilds konvalescenthem, Ihrfeltiska barnhemmet, barnsanatoriet Tjärnan samt Elfviks konvalescenthem. Under år 1946 har staden från Axel och Sofia Alms stiftelse förvärvat egendomen Karlberga invid Södertälje att användas såsom konvalescenthem, därvid avsett att ersätta det Hejkenskildska konvalescenthemets nuvarande lokaler vid Måsnaryd, vilka förhryts av Södertälje stad.

Staden har även under år 1946 från stiftelsen Frimurare-Barnhuset i Stockholm förvärvat egendomen Blackeberg (del därav) att efter skedd ombyggnad användas för sjuk- och konvalescentvården.

Stat år 1947. (Konvalescentvård.) Utgifter: driftbudgeten 1,372,541 kr.; inkomster: driftbudgeten 530,446 kr.

Sysselman (3 kl.) (XVIII).

Hägglund, B. A. K.; t. 21 49 30; mottagnings-tid 9—11.

Kontorsassistent (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Kurator (3,480 kr.).

Linder, Brit M. E.¹⁾

Ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.).

¹⁾ Tjänstgör även vid Sachsska barnsjukhuset och Epidemisjukhuset.

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem (postadress: Stockholm 20; postgirokonton nr 155 867; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 september 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinnas av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 september 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreativsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårds-nämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 december 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss liv-

räntetagare, till inventarieutrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseende, och dess angelägenheter skola handhas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1945—1948. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget i den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, däraf 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

Stadgar m. m. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt av sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade av stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Styrelse

(vald för tiden 1945—1948).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf. och ställföreträdande kassaförvaltare;
Adamsson, f. Hollman, Karin Ch. T., fru;
Hansson, N. H., sjukhusdirektör, vice ordf. och kassaförvaltare; **Wallgren**, A. J., överläkare; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Rud**, f. Eklund, Anna L., fru;
Östlund, f. Malm, U. Linnéa, fru.

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1947.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; **Ohlson**, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: **Leffler**, S.-H., auktoriserad revisor; **Andersson**, A. H., kassör.

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinnan (1 kl.) (10).

Låftman, Ellen A. M.

Två översköterskor (8), en e. o. sjuksköterska (VII), en e. o. sjukgymnast (X),

en *extra lekledarinnan* (2,340 kr.), en *köksförestånderska* (3 kl.) (7), en *baderska* (3). — En *värmeledningsskötare* (V B), en *gårdskarl*, *tillika automobilförare* (VI B), en *första kokerska* (E), *ett första biträde* (B), *tre matsalsbiträden* (A), *femton sköterskebiträden* (A), *fyra köksbiträden* (A), *tre städskor* (A).

Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.

Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av gudsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationers avkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vården å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag.

Konvalescenthemmets förvaltning, som förut ombesörjdes av en särskild styrelse i enlighet av stadsfullmäktige den 24 januari 1905 antagna villkor, handhaves numera enligt k. brev den 5 juni 1942 omedelbart av sjukhusdirektionen i egenskap av sjukvårdsberedning.

Styresman och läkare (690 kr.).

Lindborg, N. E. (se sid. 357).

Föreståndarinnan (2 kl.) (9).

Larsson, S. Gunborg.

En *värmeledningsskötare* (8), en *e. o. sjuksköterska* (VII). — En *kokerska* (D), två *köksbiträden* (A), fyra *städerskor* (A).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkulohemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulussyrrå (se sid. 150) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet.

Läkare.

Gentz, C. M. A. (se sid. 368).

Föreståndarinnan (3 kl.) (8).

Wadman, Hilma.

En *kokerska* (D).

Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. 755 + 316 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka till ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild

kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

Styresman och läkare.

von Greyerz, W. (se sid. 342).

Föreståndarinnan (2 kl.) (9).

Kinberg, E. M. A. (Maja).

En *e. o. trädgårdsmästare* (VII), ett *e. o. trädgårdsbiträde* (IV). — En *kokerska* (D), ett *matsalsbiträde* (A), ett *köksbiträde* (A), två *städerskor* (A), ett *arbetsbiträde* (A).

Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö 1; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice härads hövding Fredrik Ihrfelt till Stockholms stad för att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse klens barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Styresman och läkare (1,200 kr.).

Jacobsohn, G. L. (se sid. 368).

Föreståndarinnan (2 kl.) (9).

Hjorth, Ruth V.

En *kokerska* (D), fyra *sköterskebiträden* (A).

Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11 (exp., avd. I och II), Tjärnan 64 (avd. III och IV), Tjärnan 65 (maskinsten).

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i Tjärnans by, cirka 5 km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgör 2 kr. per dag.

Författning. Instruktion för styresmannen för barnsanatoriet Tjörnan, fastställd av sjukhusdirektionen 19 jan. 1944.

Styresman (1,860 kr.).

Hansson, N. H., sjukhusdirektör.

Delegat (810 kr.).

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Berg, S.; t. Säter 39; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

Föreståndarinna (1 kl.) (10).

Svensson, H. E. K. (Elvi).

En *predikant* (300 kr. utan rörligt tillägg).

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), två *översköterskor* (8), en *e. o. lärarinna* (VI), en *extra köksförestånderska* (e. 7), två *extra sjuksköterskor* (e. 7), en *extra lekledarinna* (e. 5). — En *eldare* (V B), en *eldare tillika gårdskar* (II B), en *första kokerska* (E), ett *matsalsbiträde* (A), två *första biträden* (B), två *tvättbiträden* (A), tolv *sköterskebiträden* (A), en *baderska* (B), två *köksbiträden* (A), två *städerskor* (A).

Elfviks konvalescenthem.

Lidingö 1; t. 65 70 51; 65 70 52 (för patienterna).

Konvalescenthemmet har tillkommit genom stadsfullmäktiges beslut den 24 januari 1944. Hemmet har plats för 34 manliga konvalescenter.

Vårdavgiften utgör 1 kr. per dag.

Läkare (1,200 kr.).

Nordenfors, B. G. (se sid. 368).

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Molander, Anna H.

En *extra sjuksköterska* (e. 7), en *eldare* (V B), en *kokerska* (D), två *köksbiträden* (A), tre *städerskor* (A).

Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokontonr 128 440); t. Fittja 136.

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i månaden.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 januari 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Styresman och läkare (600 kr.).

Gentz, C. M. A. (se sid. 368).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se sid. 359).

Föreståndarinna (9).

Olsson, Märta A. C.

En *översköterska* (8). — En *gårdskar* (II B), en *kokerska* (D), två *köksbiträden* (A), tre *städerskor* (A).

Öppna sjukvården.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 2,960,998 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 570,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 745,525 kr.

Centraldispensären.

Regeringsgatan 11, C.; t. 23 55 40; expeditionstid: vardagar 9—12, 13—15 (lördagar 13—14).

Centraldispensärens (f. d. tuberkulosbyråns) verksamhet omfattar såväl central- som distriktsdispensärens arbetsuppgifter enligt ett efter Stockholms stads folkmängd och kommunikationsförhållanden anpassat system. Centraldispensären skall vara organ beträffande såväl den förebyggande tuberkulosvården som den av staten bedrivna tuberkuloseftervården.

Understöd åt sjuka, som anlita hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av föreståndaren (styresmannen) vid dispensären och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av sjukhusdirektionen och hälften av fattigvårdsnämnden.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel dels för anordnande och drift vid Västberga gård av en verkstadsavdelning för sysselsättning av tuberkulösa dels ock för iordningställande av Stenby säteri å Adelsö till konvalescenthem för tuberkulösa.

Rörande **Tuberkulosrådet**, se sid. 338.

Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm. (utsedda av sjukhusdirektionen); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Hansson, S. G., ombudsman (utsedda av fattigvårdsnämnden); Gentz, C. M. A., överläkare (se nedan).

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm. Lindquist, C. G. A., aktuarie (utsedda av sjukhusdirektionen); Nilsson, f. Gaf-

vert, Ingegerd A. M., föreståndarinna, Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru (utsedda av fattigvårdsnämnden).

Styresman och överläkare (21).

Genzt, C. M. A. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1949);
mottagningstid: 10—11.

Röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med Epidemisjukhuset).

Jäderholm, K. B.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Dalén, A. G.; Thorell, S. H. J. (å dispensärvd.);
Göransson, S. F. O.; Bothén, N. F. (å röntgenärvd.).

Läkare (19).

Lindvall, A. H.

Läkare (XIX).

Naucier, R.; Wallén, H. F.; Nordenfors, B. G.;
Dahlqvist, Irma E. W.; Bluhm, I. L.; Tisell,
H. F. A.

Läkare vid barnpolikliniken (3,000 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

Syssloman och sekreterare (e. 19).

Vakant, *tf.* Korsner, K. M. H.

Förste kammarskrivare (e. 17).

Korsner, K. M. H., *tjl.* (se ovan), *tf.* Ericsson,
A. B.

Yrkeskonsulent (XVII).

Widlund, Å.

Kurator (5,196 kr.).

Gejrot, H. K. (Karin).

Expeditionsvakt (6).

Magnusson, C. L.

Sex dispensärassistenter (9), en e. o. dispensärassistent (IX), en extra dispensärassistent (3,384 kr.), en röntgenöversköterska (8), en röntgensköterska (7), en e. o. röntgensköterska (VII), tre byråsköterskor (7), fem e. o. byråsköterskor (VII), sex extra byråsköterskor (3,180—2,880 kr.), en e. o. kontorsskrivare (IX), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,204 kr.), fem e. o. kontorsbiträden (V), tio extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), två e. o. laboratoriebiträden (VI), ett extra laboratoriebiträde (2,580 kr.), två extra telefonister (2,160—2,040 kr.), ett expeditionsvaktsbiträde (1,560 kr.), ett sköterskebiträde (B), två städerskor (A), fem städerskor (2,180 kr.).

Orhems barnkoloni.

Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.

För tuberkulosshotade barn har centraldispensären anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enske församling med plats för 22 barn vintertid och 30 barn sommartid.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Schröder, S. Gunni V.

En kokerska (D), ett köksbiträde (A),
fyra sköterskebiträden (A).

Poliklinikerna.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt sjuka, som ej behöva sluten anstaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels ock såsom fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i 5 § lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omfördälda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 344).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 5), nämligen vid Serafimerlasarettet, Diakonissjukhuset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt, ävensom Vanförestaltens polikliniker.

K. m:t har den 25 augusti 1944 medgivit att, för anordnande försöksvis av mottagningar å poliklinik för profylaktisk behandling av könssjukdomar, statsbidrag under budgetåret 1946/47 må utgå till Stockholm med 1,200 kr. till avlöande av läkare, som hava överinseende öfver mottagningarna.

Författningar. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektion inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919.

Polikliniken vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., C.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (öfriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppymningen, se sid. 381.)

Styresman.

Häggström, A. E.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10.

Föreståndare (4,200 kr.).

Insulander, Margit H. A.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9 och 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 10—10,30 och 11,30—12.

Föreståndare, poliklinikläkare
(XXI).

Rossander, Gunhild.

Föreståndare (6,300 kr.).

Nordenskjöld-Berg, K. Anna M.

Kurator (e. 12).

Larén, f. Brattström, A. Victoria; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 10—12, måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 11—12, tisdagar och torsdagar 8,30—9 och 18,30—19 samt lördagar 13—14.

Föreståndare (8,160 kr.).

Grönqvist, K. J. R.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Föreståndare (10,440 kr.).

Lindblad, A. Y.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Föreståndare, poliklinikläkare
(XXI).

Hæggström, A. E.; Moberg, L.-E.

Tre översköterskor (8), två extra första kontorsbiträden (3,900—2,460 kr.). — Fyra sköterskebiträden (B), två städerskor (A).

Polikliniken å Norrmalm.

Döbelnsgatan 59, n. b., Va.; t. 33 40 34.

Styresman.

Almkvist, S. L.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Föreståndare (6,000—3,000 kr.).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.; en vakant, *tf.* Edling, G. W.

Kurator (e. 12)¹).

Palme, Catharina E.; mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar och fredagar 18—18,30, onsdagar 12,15—12,45, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Föreståndare (5,580 kr.).

Almkvist, S. L.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 16—16,30.

Föreståndare (7,800 kr.).

Stenbeck, Anna E. T.

En översköterska (8), en extra sköterska (1,620 kr.), ett extra första kontorsbiträde (3,552 kr.). — Ett sköterskebiträde (B), städerskehjälper i mån av behov.

Polikliniken å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Styresman.

Björlin, O. S.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11,30—12.

Föreståndare, poliklinikläkare
(XXI).

Björlin, O. S.

¹) Tjänsten är gemensam med polikliniken å Östermalm.

SjD

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Föreståndare (6,000—3,000 kr.).

Magnell-Nauckér, Valborg V. E.; en vakant, *tf.* Starck-Romanus, Vera.

Kurator ¹⁾.

Palme, Catharina E.; mottagningstid: måndagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Föreståndare (5,580 kr.).

Feuk, G. A.

En översköterska (8), ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.). — Två sköterskebiträden (B), städerskehjälp i mån av behov.

Profylaktiska könsplikliniken.

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstid: varje natt 24—7.

Läkare (1,200 kr.).

Falk, C.-A. P. (se sid. 378).

Läkarmottagningar för socker-sjuka.

Södersjukhuset; adress och tel.: se sid. 352.

Föreståndare (2,000 kr.

utan rörligt tillägg).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: onsdagar 12—13.

Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjukhus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.

Föreståndare.

Andreen, E. Andrea (se sid. 341); mottagningstid: tisdagar 10—11.

¹⁾ Se not å omstående sida.

Sexualhygieniska polikliniken.

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstid: onsdagar 18—19 (lördagar 8—9).

Rådfrågning är kostnadsfri i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 23 maj 1945.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

Föreståndare ¹⁾.

Haak, N.

Mödravårdscentralerna.

Enligt k. kungörelsen den 15 juni 1944 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödra- och barnavård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 242). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid mödravårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhavas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri. Statsbidrag utgår till läkare med minst 15 högst 35 kr. för varje mottagning.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställd plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid nedanstående sju mödravårdscentraler.

Författningar. Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställd av SF 19 mars 1945 (Kf 1945: nr 12). K. kung. ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård 15 juni 1944, med ändr.

¹⁾ Avlöning utgår med 25 kr. för varje mottagning.

Kurator.¹⁾

Bergsten, A. Elisabeth; mottagningstid: Vasagatan 6, 2 tr., onsdagar 9—10, fredagar 18—19; t. »sjukhusdirektionen»; Södersjukhuset, vardagar utom onsdagar 11—12, vardagar utom lördagar 14—15; t. »Södersjukhuset».

Mödravårdscentralen vid Södersjukhuset.

Adress och tel.: se sid. 352.

Verksamhetsområde: Storkyrkoförsamling-
en samt Södermalm, Långholmen, Reimersholme,
Gröndal och Älvsjö.

Mottagningstid: vardagar 12—13 samt
måndagar och torsdagar 18—19.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).

Lundqvist, E. B.

Underläkarna vid barnbördshusets kvinno-
klinik tjänstgöra alternerande.

Övrig personal gemensam med barnbörds-
husets gynekologiska poliklinik.

Mödravårdscentralen vid Allmänna barnbördshuset.

Planterhagsvägen, Ö.; t. 23 27 45 (växel).

Verksamhetsområde: Norrmalm, Öster-
malm och av Vasastaden Johannes församling.

Mottagningstid: vardagar 9—9,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).

Olow, J. O.

**Mödravårdscentralen vid Barnbörds-
huset Pro Patria.**

Thorildsvägen 5, K.; t. 51 48 05.

Verksamhetsområde: Marieberg, Fredhäll,
Kristineberg och Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och
fredagar 18,30—19,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).

Holmgren, B. F. W.

Distriktsbarnmorskorna i östra och norra
distrikten tjänstgöra alternerande.

**Mödravårdscentralen vid S:t Eriks
sjukhus.**

Flemingsgatan 22, K.; t. 51 63 84.

Verksamhetsområde: Kungsholmen, Stads-
hagen och Vasastaden utom Johannes församling.

¹⁾ Lön se sid. 354.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
18,30—19,30, övriga vardagar 7,30—8,30.

Föreståndare (500 kr. av statsverket).

Vakant.

Underläkarna vid barnbördsavdelningen tjänst-
göra alternerande.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

**Mödravårdscentralen i Hammarby-
höjden.**

*Nathorstvägen 3, Hammarbyhöjden;
t. 49 61 08.*

Verksamhetsområde: Enskede församling,
av Brännkyrka församling Örby och Årsta öster
om stambanan.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar
18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 14,30
—15,30, lördagar 8,30—9,30.

Läkare.

Rosengren, E. G.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

Mödravårdscentralen i Aspudden.

*Hägerstensvägen 120, Aspudden;
t. 45 03 38.*

Verksamhetsområde: Brännkyrka försam-
ling utom Reimersholme, Gröndal, Älvsjö, Örby
och Årsta öster om stambanan.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
18—19, tisdagar och onsdagar 14—15, lördagar
8,30—9,30.

Föreståndare (500 kr. av statsmedel).

Domeij, J. E. G.

Distriktsbarnmorskan i södra distriktet,
ett *biträde*.

Mödravårdscentralen i Alvik.

*Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 168—
170, Äppelviken; t. 26 17 04.*

Verksamhetsområde: Bromma församling
utom Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
14—15, onsdagar och torsdagar 18,30—19,30.

Föreståndare (500 kr. av statsmedel).

Westring, L.

Distriktsbarnmorskan i västra distriktet,
ett *biträde*.

SjD

Mottagning för abortsökande kvinnor.

Malmstillnadsgatan 38, 3 tr., C.;
t. 11 56 93, 21 16 84.

Kuratorer (500 kr.).

Askund, f. Lagererantz, L. V. U. (Lis); Andersson, Mai K. A.; Edholm, Carin; Jonsson, M. R. A. (Margit); mottagningstid beställes per tel. vardagar 10—12.

Ett extra första kontorsbiträde (2,460 kr.).

Kuratorer,

se f. ö. under resp. sjukhus och övriga institutioner.

Sjukvården i hemmen.

Stadssjuksköterskor.

För att med sjukvård i hemmen tillhandaga obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställt sjutton s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlagga däremot viss nedsatt avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som ock att minska kraven på sjukhusvård.

Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen, se sid. 446.

Aderton stadssjuksköterskor (8).

Barnmorskor.

Enligt k. m:ts förordning den 30 juni 1943 om anställande av distriktsbarnmorskor skall riket för tillgodoseende av barnaföderskors behov av förlossningshjälp vara indelat i barnmorske-distrikt. Varje landstingsområde samt varje stad, som icke deltagar i landsting, skall utgöra ett barnmorskedistrikt. Ledningen av barnmorskewäsendet inom varje sådant distrikt tillkommer en barnmorskestyrelse.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:ten den 6 februari 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlossning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlöst i hemmet.

Fyra distriktsbarnmorskor (8).

Öppna vården av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren, expeditionen och kuratorsexpeditionen: Klara Södra Kyrkogata 11, 1 tr., C.; hjälppbyrån, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan, 2, K.; centralhemmet och hemvården, Åsbärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner, se nedan.

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 januari 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 september 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå: 1) stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, 2) personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt 3) imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, poliklinisk mottagning i av staden inrättad hjälppbyrå för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Den 16 oktober 1944 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för förvärfv av egendomen Gredelby (Kölängen) i Knivsta socken till ett nytt centralhem för vård av psykiskt sjuka.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, vilka utses av sjukhusdirektionen för ett kalenderår. En ledamot och en suppleant äro dock tills vidare utsedda av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». Vid den öppna vården skall finnas anställd bl. a. en överläkare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälppbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att engång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt försende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vilohem.

Hjälpybrån utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 2,75 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,70 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift prövas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Författningar. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka (Kf 1936: nr 52), med ändr. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, ordf., **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm., **Mattsson**, S., skötare, **Wedefelt**, G. F. G:son, bitr. sjukhusdirektör, vice ordf. (utsedda av sjukhusdirektionen); **Goldkuhl**, A. E., docent, överläkare (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: **Eriksson**, f. **Johansson**, Elsa D., fru, **Wittholm**, f. **Ekström**, Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); **Kleen-Möller**, Else, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Kassaförvaltare.

Furuby, B. V., tf. notarie (se sid. 339).

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1953); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpybrån), tisdagar och fredagar 10—12 (å expeditionen); t. 11 17 35.

Biträdande läkare (XXIV).

Lundquist, G. A. R., tjl., tf. **Grönwald**, A. J. F.; t. 11 17 35.

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Klara Södra Kyrkogata 11, 1 tr., C.; t. 111730; expeditionen: t. 117470.

Inspektris (2 kl.) (10)

(för hemvården, t. Uppsala 941 26).

Johansson, Linnéa M.

Översköterskor (8)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.; **Emers**, Jane.

Översköterska (8)

(för centralhemmet å Åsbärby gård, Östuna, Knivsta, t. Uppsala 941 49).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (1,980 kr.)

(å hjälpybrån).

Sehlstedt, C. P. (se sid. 359); **Ehrensward**, J. N. G., frih. (se sid. 350); **Olsson**, R. G. M. (se sid. 353).

Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Södra Kyrkogata 11, C., vardagar utom lördagar 10—11; t. 11 97 32.

Kuratorer (e. 12).

Ågren, Saga E. E.; **Bergsman**, f. **Adolfsson**, E. K. (Stina); mottagning: Klara Södra Kyrkogata 11, C., vardagar utom lördagar 10—11; t. 11 97 33, 20 28 34.

Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M.; mottagning: expeditionen, Vasagatan 6, 2 tr., C., vardagar 9—11; t. »sjukhusdirektionen».

Ett första kontorsbiträde (7) och ett e. o. kontorsbiträde (V) å expeditionen, två e. o. kontorsbiträden (V) och ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.) å hjälpybrån, ett e. o. trädgårdsbiträde (V), en e. o. undersköterska (IV). — En kokerska (D) och två biträden (A) å centralhemmet.

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 31 71.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma. Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet

SjD

omhänderhaves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoleldirektionen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Läkare (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Hagren, E. Alice, tjl., tf. Segerstedt, Elsa K.

Ett sköterskebiträde (A) samt städerskehjälper i mån av behov.

Centraltvättinrättningen.

Högbergsgatan 71 och Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 40 69 12.

Centraltvättinrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus i Södermalm och för S:t Görans sjukhus. I den mån tvättinrättningen vid Sabatsbergs sjukhus ej medhinner all därstädes förekommande tvätt, skall centraltvättinrättningen även utföra tvätt för detta sjukhus. Inrättningen har därjämte åtagit sig att ombesörja tvätten för barnsjukhuset Samariten samt Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem m. fl. anstalter (se sid. 365). Centraltvättinrättningen har en kapacitet av 4,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en större lokal inom de staden tillhöriga s. k. Nürnbergsfastigheterna.

En ny centraltvättinrättning är under byggnad vid Södersjukhuset (se sid. 337).

Instruktion m. m. Instruktion för redögörare, [föreståndarinna] och tvättmästare vid centraltvättinrättningen, antagen av [sjukhusstyrelsen] 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykerskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättinrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1947 och allmänna bestämmelser från 1 juni 1946.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 464,669 kr.; inkomster: driftbudgeten 464,669 kr.

Driftschef (8,880 kr.).¹⁾

Rydberg, E. O. W.

Redögörare (900 kr.).

Lövgren, O. T., extra kammarskrivare; t. »Södersjukhuset» (sid. 337).

¹⁾ Biträder i egenskap av sakkunnig med uppförandet av den nya centraltvättinrättningen vid Södersjukhuset.

Tvättmästare (13).

Löw, F. E.

En *biträdande tvättförestånderska* (1 kl.) (5). — En *maskintvättare och reparatör* (4,920 kr), åtta *maskintvätterskor* (3,540 — 3,120 kr.), fyrtiosju *kvinnliga biträden* (3,180 — 2,760 kr.), en *städerska* (2,340 kr.).

S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sjuksköterskeskola.)

Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgirokonto nr 158 160); t. 42 72 59 (föreståndarinnan), 42 72 39 (elevexpeditionen), 42 73 39 (portvakten).

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöi genom beslut av stadsfullmäktige den 20 november 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola. Stadsfullmäktige hava den 18 mars 1946 och den 27 januari 1947 anvisat medel för en nybyggnad för skolan vid Södersjukhuset.

Enligt för skolan gällande stadgar handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse, bestående av sju ledamöter jämte fyra supplanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som supplanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

Skolan började sin verksamhet den 1 februari 1940 i lokaler, som intill den 1 oktober 1944 voro förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan.

Då den planerade skolbyggnaden å Södersjukhusets tomt ännu ej påbörjats, överflyttades skolan i september 1944, tills vidare till Södra barnbördshuset—Maria sjukhus, där samtidigt kunde beredas bostäder för de elever, som få sin utbildning å Södersjukhuset. Skolan hade vid årsskiftet 1946—1947 205 elever, fördelade på 7 kurser. Nya kurser börja årligen i april och oktober med 35 elever i vardera. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring. Elev erhåller under lärotiden fri undervisning, bostad, kost och tvätt. Därjämte erhåller elev fr. o. m. lärotidens tredje månad kontant arvode, vilket utgår med 30 kr. per månad t. o. m. tjugufjärde månaden och därefter med 50 kr. per månad. Vid sjukdom erhåller elev fri läkarvård och fri medicin. Elev skall tillhöra erkänd sjukförsäkring.

Den teoretiska undervisningen är förlagd till särskilda läskurser, omfattande en tid av 5½ månader.

Den praktiska utbildningen försiggår vid Södersjukhuset, S:t Eriks, Söderby, Beckomberga

och Stigberget-Åsö sjukhus, Epidemisjukhuset, Radiumhemmet, Karolinska sjukhuset, Vanförestalten, Norrtulls sjukhus, barnsjukhuset Samariten och vid Nyboda barnhem. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Eleverna beredas tillfälle till hospitering i öppen vård hos stadssjuksköterskorna samt vid barnvårdscentralerna.

Medellösa eller mindre bemedlade elever kunna erhålla stipendier.

Stadgar. Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola-Stockholms stads sjuksköterskeskola, fastställda av SF 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75), med ändr. Bestämmelser ang. utdelning av stipendier vid S:t Eriks sjuksköterskeskola (Kf 1943: nr 35). Reglemente och arbetsordning för S:t Eriks sjuksköterskeskola, fastställda av sjukhusdirektionen 6 okt. 1939.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 498,227 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 3,857,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 347,290 kr.

Styrelse

(vald för tiden 1944—1947).

*Sahlgren, E. J. A., docent, överläkare, ordf.; *Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; *Björlin, O. S., prakt. läkare; *Höjer, Gerda, ombudsman, stadsfullm.; *Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm., vice ordf.; *Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör; *Wallenberg, G. O., verkst. direktör, kassaförvaltare.

Suppleanter¹⁾: *Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; *Kåge, Inez M., sjuksköterska; *Lindgren, E. Ingeborg, sköterska; *Lundqvist, E. B., professor, överläkare.

Redogörare.

Johansson, E. V., syssloman (se sid. 357).

Föreståndarinna (17).

Thomson, H. E. (Lisa).

Två *instruktionssköterskor* (15), två *biträdande instruktionssköterskor* (9). — En *sömmerska* (B), ett *matsalsbiträde* (B), ett *matsalsbiträde* (A), tolv *städerskor* (A).

¹⁾ Ordföranden samt ledamoten hr Wallenberg skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Lundqvist, ledamöterna hr Björlin och fröken Höjer av suppleanten fröken Kåge, ledamoten hr Jonzon av suppleanten fru Hermansson och ledamöterna hr Andersson och fru Johansson-Visborg av suppleanten fröken Lindgren.

Sjuk- och djurtransportväsendet m. m.

Sjd

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseeende av sjukhusdirektionen, ha emellertid här för över- skädligheten skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transport- rande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*, eller därest namnanropet är blockerat 10 15 20) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrull- rande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges: med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport, som äger rum mellan stadens sjukvårdsanstalter eller mellan av staden disponerade vårdplatser eller som föranledas av att å stadens vårdplatser intagna patienter behöva underkastas behandlingar eller undersökningar, som ej kunna meddelas å vederbörande sjukhus ävensom transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstas gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa

Sjd

transporter disponerar sjukhusdirektionen fyra epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekriveras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukas namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 54 20 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukas namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar.* Å Johannes och Katarina brandstationer uppställda, för transport av större djur konstruerade automobiler kunna av allmänheten rekriveras i den ordning och på de villkor, här nedan anges.

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.
b) för det i 2:o) omförmälda fall med 25 kr.
c) för de i 3:o) omförmälda fall med 25 kr. för första timmen samt med 10 kr. för varje därefter påbörjad halvtimme.

För uppdragning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges ersättning efter samma grunder som under c) angivits.

Betalning för transport m. m. uppbares av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. > Flygambulansen) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftkostnaderna. Härvid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 80 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågakommande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, St Eriksgratan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under samarbete med Svenska motorklubben — på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarbitshjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941 och 20 dec. 1944. Polisenämndens beslut 14 mars 1947 ang avgifter för vissa radiobiltransporter. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921, med ändr. 5 nov. 1942.

Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsovårdsnämnden.

Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonto nr 50324); t. »hälsovårdsnämnden». Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 13.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m. Hälsovårdsnämnden övar därjämte tillsyn över vård och behandling av djur.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsovårdsnämnden att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av bl. a. desinfektionsanstalten, isoleringsanstalten och karantänsställarna samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas verksamhet. Stadsfullmäktige beslöt den 26 juni 1945 att fr. o. m. den 1 oktober samma år överföra tuberkulosbyrån till sjukhusdirektionens stat, se sid. 367.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhändershas av sjukhusdirektionen, se sid. 342.

Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Ledamot och suppleant i hälsovårdsnämnd kan den ej vara, som icke uppnått tjugutre års ålder. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1944—1947 skedde den 6 december 1943 och för åren 1946—1949 den 3 december 1945.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd, fastställd av ÖA 3 mars 1941 med ändr. (Kf 1940: nr 62; 1942: nr 15). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Tuberkulosförfordning 31 mars 1939 (Kfh 1946: sid. 906). Lag om djurskydd 19 maj 1944. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen (Kf 1932: nr 73). Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 och 26 juni 1945 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 1,905,482 kr., dessutom förlagsmedel 11,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 105,270 kr.

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

*Carlsson, Abel E., kamrerare.

Vice ordförande.

*Lundmark, B. G., köpman.

Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

Adolfsson, F. K., kassör.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfulln.

*Pehrzon, V. M., direktör.

Suppleanter.

*Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfulln.

Hjerne, K. G., färghandlare.

Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna.

*Lindell, N. M. A., ombudsman.

*Svedendahl, C. G. A., inköpschef.

Sekreterare och ombudsman (XXI).

Häggmark, C. L. A.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 10—11.

Tjänstedelegerade.

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Lundmark, B. G.;
Pehrzon, V. M.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem
revisorer jämte tre suppleanter för granskning av
hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachs-
ska barnsjukhusets och Eastmandirektionens rä-
kensskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, A. H., kassör.

Breding, G. E., förste stationsskrivare.

Holm, K. I., järnarbetare, ordf.

Lindegqvist, G. R., redaktör.

Ohlsson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Carlman, C. G. B., murare.

Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.

Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru.

Central förvaltning.

Hälsovårdsnämndens expedition.¹⁾

Vasagatan 6 (postgirokonton nr 50324); t.
»hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 10
—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltning-
en tillkommer förste stadsläkaren.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten
255,380 kr.; inkomster: driftbudgeten 8,850 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Vakant, *tf.* Bjurström, O. E., t. »hälsovårds-
nämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar
13—14).

Biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B., tj. (se nedan), *tf.* Quarnå,
K. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagnings-
tid: 13—14.

¹⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälso-
vårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörs-
kontoret; jfr sid. 339.

Sundhetsinspektör (för könssjukdo- mar) (6,000 kr., av statsmedel).

Falk, C.-A. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 9—9,30.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagnings-
tid: 15—16.

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E., tj. (se ovan), *tf.* Malmström,
F. K. B.; mottagningstid: 14—15, lördagar
och dag före helgdag 13—14.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 13—15.

Ingenjör (XVIII).

Blomberg, T. H.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edwall, E. H. A.; t. »hälsovårdsnämnden» och
11 90 80; mottagningstid: 9—10.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A., tj. (se sid. 356), *tf.* Brinkler,
Å. E.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), två första kontors-
biträden (7), ett e. o. första kontors-
biträde (VII), två e. o. kontorsbiträden (V),
ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En automobilförare (7), en e. o. auto-
mobilmförare (VII), en e. o. expeditionsvakt
(VI), en telefonist (4), en e. o. telefonist (IV).

Stadsläkare och stadsdistrikts- läkare.

Förste stadsläkaren tillsättes i den ord-
ning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är
förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef
för den under hälsovårdsnämnden lydande per-
sonalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej
mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen
tillkommer förste provinsialläkare och stads-

läkare, i den mån icke stadsläkare åligganden tillkomma Stockholms rättsläkarstation eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsovårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbета berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

De arbetsuppgifter som förut ålegat andre stadsläkaren med avseende å rättsmedicinalväsendet hava fr. o. m. den 1 januari 1945 övertagits av Stockholms rättsläkarstation. Hans åliggande att meddela erforderligt läkarintyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter har fr. o. m. samma dag övertagits av stadsdistriktsläkarna.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börjande därvid intyg över den sjukens tillstånd avgevas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolande i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdad särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens utronande erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ympningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Jourhavande läkare till ett antal av fyra finnas att tillgå för allmänheten varje dag under tiden kl. 19—7 samt dessutom sön- och helgdagar kl. 7—19. Dessa tjänstgöra då i stadsdistriktsläkares ställe. Jourtjänsten ombesörjes av medlemmar i Stockholms läkareförening. Upplysningar erhållas på dagen genom sjukhuscentralen, namnanrop: »Sjukhusdirektionen, Sjukhuscentralen», nattetid och söndagar namnanrop: »Jourhavande läkare».

Beträffande av staden tillhandahållen barnmorskevärd, se sid. 372.

Beträffande stadssjuksköterskor, se sid. 372.

Instruktioner m. m. Instruktion för förste och [andre stadsläkare] samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖA 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

Stat år 1947. (Distriktsläkare.) Utgifter: driftbudgeten 441,004 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,550 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 378); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Läkardistriktet.¹⁾

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; mottagning: Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 46 92 (bostaden: 41 28 27); mottagningstid: 9—10.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 10 maj 1938, 13 juni 1939, 25 aug. 1942, 9 jan., 12 juni och 11 sept. 1945 samt 8 jan. 1946 (se Kf 1942: nr 86; 1945: nr 2, 21 och 38; 1946: nr 1).

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, tisdagar och fredagar 10,30—11,30.

Fredhälls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helddagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Röjdmärk, O. E.; Upplandsgatan 50, 3 tr., Va.; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Floorn, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling samt östra och södra delarna av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i öster i Renstiernas Gata, i söder i Folkungagatan, i väster i Rosenlundsgatan, i norr i Prästgårdsgatan till Kvarngatan och i densamma norrut genom Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan, i väster av Timmermansgatan, i söder av Blekingegatan och i öster av Södermannagatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas i norr av Skånegatan, Renstiernas Gata och Folkungagatan och i väster av Södermannagatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Hansson, A. F.; Folkungagatan 108, Sö.; t. 40 46 00; mottagningstid: vardagar 9—10.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Maria läkardistrikt

(omfattande norra och västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i öster i Maria Trappgränd och Kvarngatan, i söder i Prästgårdsgatan och i väster i Torkel Knutssongsgatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling utom stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Bexelius, J. G., Långholmsgatan 26, Sv.; t. 43 65 14; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Mälarhöjdens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sättra).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Rosengren, E. G.; Hägerstensvägen 120, Aspudden; t. 45 65 67; mottagningstid: 9—10, lördagar 10,30—11,30.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan samt av Högalids församling stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, den del av Västberga, som ligger söder om Södertäljevägen, Östberga, Liseberg och Örby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 10,30—11,30 samt (utom lördagar och helgdagsaftnar) 15—16.

Midsommarkransens läkardistrikt

(omfattande stadsdelen Midsommarkransen och den del av stadsdelen Västberga, som ligger norr om Södertäljevägen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Pedersen, K. V.; Hypoteksvägen 21, Midsommarkransen; t. 45 65 83; mottagningstid: vardagar 10—11,30.

Årsta läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Årsta öster om stambanan, Enskede Gärd och Enskedefältet).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Carlberg, G. U.; Hjälmarsvägen 28, 1 tr., Enskede 1; t. 45 91 90; mottagningstid: vardagar 9,30—10,30.

Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby samt Johanneshov).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 49 15 (bostaden: 44 35 43); mottagningstid 10,30—11,30.

Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gärd och Enskedefältet).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

Bromma östra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockeby, Olovslund, Högländet, Älsten, Smedslätten, Äppelviken, Abrahamsberg, Sora Mossen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Ulvsunda Industriområde).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandrén, S. A.; Kommunhuset, Alvik; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.

Bromma västra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockebyhov, Åkeshov, Åkeslund, Norra och Södra Angby, Riksby, Bromma Kyrka, Beckomberga, Eneby, Bällsta och Mariehäll).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Dagulf, K. H.; Drottningholmsvägen 382, Riksby; t. 26 58 00; mottagningstid: vardagar 10—11.

Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppympling, som stadgar, att till förekommande

av smittkoppor varje barn skall skyddskoppypmpas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ympningsplikt medgivas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåttna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppypmpning. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förfrättas under tiden 5 maj—14 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 379) ävensom under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 242).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppypmpning, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppypmpning avsedda ympare och besiktningsförrättare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppypmpning.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Quarnå, K. P., tf. e. o. bitr. sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

Högstedt, C. R., med. lic.; mottagning: Gustav Vasa folkskola, Karlbergsvägen 34, läkarrummet, onsdagar 17—17,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Malmström, F. K. B., tf. bostadsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Melin, K. A., med. lic.; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 16—16,30.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalds församling).

Bexelius, J. G., e. o. stadsdistriktsläkare; mottagning: Högalds församlingshus, torsdagar 13—13,30.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Ericsson, V. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede skola, Stockholmsvägen 30, läkarrummet, torsdagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling).

Nilsson, G. B., prakt. läkare; mottagning: Älvsjövägen 5 (Apotekshuset), Älvsjö, fredagar 11—12.

Carlsäter, E. R., prakt. läkare; mottagning: Svandammsgården, Cedergrensvägen 5, Midsommarkransen, onsdagar 16—16,30.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetsstugans lokal, Nytorpgatan 40, torsdagar 13.

Svedenius, C. G., prakt. läkare; mottagning för späda barn: Barnavårdscentralens lokal, Nytorpgatan 44, onsdagar 10—11.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: Alviks kommunalhus, Barnavårdscentralen, torsdagar 16—17.

Dagulf, K. H., e. o. stadsdistriktsläkare; mottagning: Drottningholmsvägen 382, Riksby, måndagar 16—17.

Allmän hälsovård.

Hälsövärdinspektionen.

Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.; kommunala yrkesinspektionen, Klarabergsgatan 31, t. 23 38 60), C.; t. »hälsovärdsnämnden»; expeditionstid: 8—17 (lördagar 8—15).

Hälsövärdinspektionen avser att bereda hälsovärdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovärden angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovärdsnämnden. Till hälsovärdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 385). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningssman vid offentlig köttkontroll stadga kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvudsakligen, att utöva tillsyn över stadens allmänna hälsovård, att åt hälsovärdsinspektionens tillsynsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsovärdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stadsläkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstalter samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stadsläkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Sundhetsinspektören för könssjukdomar handlägger ärenden jämlikt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot könssjukdomar.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försäljas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsovärdsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han

skall därjämte förestå stadens karantänsanstalter för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem befordra uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsovärdsnämnden tillstyrkt desamma. Byråingenjören har vidare att förätta till hälsovärdsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsovärdsnämndens anstalter för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhallna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt finnes å hälsovärdsinspektionen anställda en inspektör, en underinspektör, förste tillsyningsmän och tillsyningsmän.

Inspektören utövar det närmaste förhållande över tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övervakar, att hälsovärdsnämndens uppmärksamhet angående avhjäljande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören tjänstgör som förmän vid kommunala yrkesinspektionen för tillsyn beträffande efterlevnaden av arbetstids- och arbetarskyddslagarna.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid

HN

cyanavdelningen, en vid rökinspektionen, en vid rättutrotningsavdelningen och tre vid övrig hälsovårdsinspektion.

Tillsyningsmännen hava åliggande huvudsakligen: att väksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övervakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avge rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsovårdsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övervaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra underinspektören, en förste tillsyningsman och två tillsyningsmän.

Författningar. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 365). Kungl. cirkulär 24 okt. och 10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsovårdsstadgan. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (Kfh 1946: sid. 393). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomter i Stockholm, antagna av hälsovårdsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsovårdsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärinstruktion, fastställd av k. m. t. 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Lag 16 maj 1930 om arbetstidens begränsning, med ändr.

Stat år 1947. (Hälsovårds- och bostadsinspektionen.) Utgifter: driftbudgeten 921,930 kr.; inkomster: driftbudgeten 18,400 kr.

Sundhetsinspektör (26).

Vakant, *tf.* Bjurström, O. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B., tjl. (se sid. 387), *tf.* Quarnå, K. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Sundhetsinspektör (för könssjukdomar) (6,000 kr., av statsmedel).

Falk, C.-A. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 9—9,30.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 & Östra Järnväggsgatan 8.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

Ingenjör (XVIII).

Blomberg, T. H.

Förste veterinär vid hälsovårdsnämndens anstalter för födoämneskontroll (22).

Kempe, E. H. (se sid. 386).

Inspektör (2 kl.) (18).

Sandblom, J.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Fahlström, A. E.

Förste tillsyningsmän (14).

Altbäck, O. H.; Grenhagen, A. I.; Lindahl, C. J.; Stigbert, K. D.; Franzon, C. A.; Nilsson, A. M. E.

Förste tillsyningsmän (XIV).

Elmqvist, J. T. H.; Berg, G. E.; Romfelt, L.
Tjugufem tillsyningsmän (12), åtta e. o. tillsyningsmän (XII), (av samtliga äro fem vid rörispektionen, tre vid mjölkkontrollen, två vid kommunala yrkesinspektionen), ett extra skrivbiträde (2,400 kr.).

Epidemiavdelningen.

Epidemiavdelningen ombesörjer de arbetsuppgifter, som enligt epidemilagen åligger hälsovårdsnämnden att vidtaga åtgärder till sjukdoms förebyggande eller förhindrande av dess utbredning.

Biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B., tjl. (se sid. 387), *tf.* Quarnå, K. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Tre epidemisjuksköterskor (8).

Isoleringsanstalten.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att härbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohälsa i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohälsa. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrådslokaler, bostads- och expeditiionsrum samt tvenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Redogörare.

Malmström, E. A. (se sid. 356).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Desinfektionsanstalten.

Epidemisjukhuset, nära Valhallavägen, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 8—17.

Å anstalten desinfektteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 384).

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckesvaror och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigt och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhåva undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhallna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Gift-

stadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 406).

Rörande köttvaror m. m.: K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplat och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (Kfh 1946: sid. 804). K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstväng, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 2 maj 1946.

Rörande mjölkvaror m. m.: K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädde och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädde, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förfarandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädde m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 227,185 kr.; inkomster: driftbudgeten 61,030 kr.

Kontrollbyråerna för importerade, anhallna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägsgatan 8, C.; t. 23 05 65 (växel); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen verkställas under ordinarie tulltid, och skall anmälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel), efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Kämpe, Å.

En tillsyningsman (12), ett laboratoriebiträde (7), sex mikroskopister (6), två extra mikroskopister (1,80 kr.), en kontorsskriver (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), fem vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditionsvakt (6), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII). — Tre städerskor. Dessutom extra veterinärer, mikroskopister och stämplare i mån av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd eller i varje särskilt fall bestämd timavlönning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk icke säljas under benämning »barnmjölk», »kontrollmjölk» eller annan beteckning, som angiver antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden antagits för utövande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården intygat, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälsotillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållanden, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygienens fordringar och att samtliga de i ladugården uppställda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932

ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; Kempe, E. H.; Plazikowski, U. E. M.

Karantänsstallarna.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En karantänsvakt samt tillfällig arbetskraft.

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: vardagar 15—16 (lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift (Herkulesgatan 27, C.) 8—12.

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett anslag å 15,000 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom ändring i hälsovårdsstadgan den 30 maj 1930 äger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Bostadsinspektionen.

Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

De i hälsovårdsstadgan införda bestämmelserna angående bostadsinspektion avse, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaflenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befaras. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, förstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet under rättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förman för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste

stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den av dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363).

Stat år 1947 (se sid. 384).

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E., tjl. (se sid. 384), *tf. Malmström, F. K. B.*; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistent (1 kl.) (12).

Ahlzén, Ebba B.

Assistent (1 kl.) (5,388 kr.)

Eriksson, C. Dagmar K.

Assistenter (2 kl.) (10).

Eriksson, C. Dagmar K., tjl. (se ovan); **Perman, Birgit**; **Björner, f. Nymän, Gunvor M.**; **Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.**; **Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.**, *tf.*

Assistent (2 kl.) (X).

Martenius, f. Ralfe, Stina J. M., tjl. (se ovan), *tf. Jeansson, Brita K. M.*

Assistenter (2 kl.) (e. 10).

Jeansson, Brita K. M., tjl. (se ovan); **Wennerblom, f. Sundquist, Maud A. B.**; **Lindgren, Selma L.**; **Bäckström, f. Axelsson, Astrid M.**; **Garpe, f. Eriksson, Ing-Britt A. S.**

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 6100 35 (tills vidare stängd).

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, ö. g., Sö.; t. 40 02 12. Anstalten hålles öppen kl. 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänstation i Stockholm.

HN

På begäran av allmänheten verkställes av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av vägghyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanväteanstaltens föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. »hälsovårdsnämnden».

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av vägghyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1947. (Anstalter för isolering och cyanvätebehandling.) Utgifter: driftbudgeten 59,983 kr.; inkomster: driftbudgeten 13,440 kr.

Föreståndare.

Lindahl, C. J., förste tillsyningsman; mottagning: Vasagatan 6, C., 14—16 (lördagar 13—14).

Karantänsstationen.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden».

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och

last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrift, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantänsläkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning. Karantänsläkarna äro jämväl läkare vid tullflygplatserna.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitärkontroll över luftfarten. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmälas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för läkare vid karantänsstation och 19 dec. 1938 för läkare vid tullflygplats. K. kung. 4 maj 1934 om rättutroting å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

(Tillika läkare vid Bromma tullflygplats.)

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Biträdande karantänsläkare.

Quarnå, K. P., tf. e. o. biträdande sundhetsinspektör; **Bjursström, O. E.**, tf. sundhetsinspektör; **Malmström, F. K. B.**, tf. bostadsinspektör.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Direktionen över Eastmaninstitutet.

Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till bygga och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning. Av överblivande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård, såvitt möjligt däri inbegripit tandreglering, för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta *direktionen över Eastmaninstitutet* för dettas uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. En av de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna skall vara tandläkare eller i tandvårdsfrågor erfaren och kunnig person. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleanter. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

I handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar numera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och halssjukhus. Förvaltningen av detta sjukhus har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 391). Beslut har fattats att sjukhuset skall nedläggas, så snart vissa nyanläggningar vid Sabbatsbergs sjukhus blivit färdigställda (se sid. 391).

I förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbärande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som sysselman för öron-, näs- och halssjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet åt institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Vid Eastmaninstitutets barntandvårdsavdelningar mottagas numera i första hand förskolebarn. Efter remiss från folkskolornas tandvårds-polikliniker behandlas emellertid även folkskolebarn, då fråga är om tandreglering eller eljest mera komplicerad tandvård. Å polikliniken för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

Beträffande tandvård för skolbarn, se sid. 282.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende,

EastD

som gälla eller framdeles komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. De två första månaderna räknas som provtjänstgöring. Eleverna erlägga icke någon kursavgift. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 1,200 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dessutom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

Eastmaninstitutets tandsköterskekurser äro av medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distriktstandsköterskor inom folk tandvården.

Avgifter. För konserverande tandvård åt barn under 14 år utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kr. per år. För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 kr. För det fall, att kontinuerlig tandvård försummas, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vård dag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

Författningar. Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m:t 30 sept. 1932 (Kf 1932: nr 51). Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935, med vissa ändringar 16 dec. 1946.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 1,170,232 kr.; inkomster: driftbudgeten 155,500 kr.

**Direktionens över Eastmaninstitutet
ledamöter.**

Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

Karlsson, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.

Vice ordförande.

*Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

*Björlin, O. S., prakt. läkare (utsedd av stadsfullm.).

*Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru (utsedd av stadsfullm.).

Hallnäs, f. Nilsson, Anna-Lisa I., tandläkare (utsedd av stadsfullm.).

Strandberg, S. O., skolöverstandläkare (utsedd av folkskoleledningen).

Öhman, f. Fluge-Pedersen, Rodny, fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter. 1)

Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru (utsedd av stadsfullm.).

Carlsson, Abel E., kamrerare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

Jonzon, B. A. S., förste folkskolinspektör (utsedd av folkskoleledningen).

Lindh, Annmari, fröken, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Thorell, G. M., prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (1,380 kr.).

Linder, N. H. H. (se sid. 193).

Tjänstedelegerade.

Karlsson, Victor E.; Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.; Jeansson, f. Johansson, Alice.

Suppleanter: Strandberg, S. O.; Hallnäs, f. Nilsson, Anna-Lisa I.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 378).

Direktör (504 kr.).

Wollin, E. G. A. (se nedan).

Central förvaltning.

Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

Chef.

Direktören (se ovan).

¹⁾ Enligt direktionens beslut skola vid förfall för de av stadsfullmäktige valda ledamöterna suppleanterna inträda i följande ordning: för vice ordföranden och ledamoten hr Björlin suppleanten hr Thorell, ledamöterna fru Hallnäs och Öhman av suppleanten fru Beijer och ledamoten fru Gustafson av suppleanten fröken Lindh.

Kontorsassistent (e. 13).Vakant, *tf.* Enander, Stina L.**Kontorsskrivare** (för kuratorsundersökningar) (9).Bäckström, f. Axelsson, Astrid M., tjl. (se sid. 387), *tf.* Fornell, Karin B. E.Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *expeditionsvakt* (6), en *e. o. telefonist* (IV).**Instrumentmakare** (13).

Andberg, N. E.

Husmoder (2 kl.) (8).Brauer, Ebba K.¹⁾Sex *städerskor* (A), ett *sköterskebiträde* (B), en *reparatör* (4,980 kr.).**Tandvårdsavdelningarna.****Tandfyllningsavdelningen.****Avdelningstandläkare** (23)

(dessutom tilläggsarvode 1,740 kr.).

Wollin, E. G. A. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1950) (se ovan).**Avdelningstandläkare** (XXIII).

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.; Persson, Blenda I.

Extra läkare (4,440 kr.).

Herlitz, C. W.

Femton *e. o. assistenttandläkare* (XIX), femton *extra assistenttandläkare* (7,476 kr.), en *första tandsköterska* (6), en *laboratoriesköterska* (7), en *tandsköterska* (5), åtta *e. o. tandsköterskor* (V), tolv *extra tandsköterskor* (2,484 kr.), tjugutre *tandsköterskeelever* (1,200 kr.).**Dentalortopediska avdelningen.****Övertandläkare** (21).Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1952).**Biträdande övertandläkare** (24).Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. ^{31/s} 1948).Tre *e. o. assistenttandläkare* (XIX), en *extra assistenttandläkare* (7,476 kr.), en *första tandtekniker* (12), en *första tandsköterska* (6), en *tandsköterska* (5), en *e. o.*tandsköterska (V), en *extra tandsköterska* (2,484 kr.), ett *e. o. laboratoriebiträde* (VI), sju *tandsköterskeelever* (1,200 kr.). EastD**Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.****Övertandläkare** (21).Östman, H. A. B. (förordn. t. o. m. ^{30/4} 1948).**Avdelningstandläkare** (XXIII).

Thyberg, E. H.

En *e. o. assistenttandläkare* (XIX), en *operations- och röntgenöversköterska* (8), ett *fotografiskt biträde* (6), en *tandsköterska* (5), två *e. o. tandsköterskor* (V), sex *tandsköterskeelever* (1,200 kr.).**Polikliniken för vuxna.****Avdelningstandläkare** (23).Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. ^{31/s} 1949); Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. ^{31/s} 1949).En *tandtekniker* (11), en *tandsköterska* (5), en *e. o. tandsköterska* (V), två *tandsköterskeelever* (1,200 kr.).**Öron-, näs- och halssjukhuset.**

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1935 att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet, numera kallad öron-, näs- och halssjukhuset, skulle handhas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro valda för tiden fr. o. m. den 1 januari 1944 t. o. m. den 31 december 1947.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 16 december 1946 skall sjukhuset nedläggas och verksamheten överflyttas till andra sjukvårdsanstalter. Detta kommer att ske, så snart vissa ombyggnadsarbeten å avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Sabbatsbergs sjukhus färdigställts.

Ledamöter.

*Karlsson, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; *Björlin, O. S., prakt. läkare.; *Gus-

¹⁾ Åtnjuter avlöning enligt lönegrad X.

EastD

tafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; ***Jeansson**, f. Johansson, Alice, föreståndarinna, vice ordf.; ***Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna; ***Sandblom**, J. N., förste hovtandläkare; ***Strandberg**, S. O., skolövertandläkare.

Suppleanter: ¹⁾ ***Beijer**, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru; ***Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; ***Lindberg**, f. Bergstedt, A. Gerda E., kontorist; ***Rietz**, A. E., förste stadsläkare; ***Thorell**, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.

Tjänstedelegerade.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.; **Jeansson**, f. Johansson, Alice; **Karlsson**, Victor E., ordf.

¹⁾ Enligt direktionens beslut skall ordföranden vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten hr Rietz, ledamoten hr Strandberg av suppleanten fru Hultell, ledamöterna fru Johansson och hr Sandblom av suppleanten fru Lindberg, ledamöterna hr Björlin och fru Jeansson av suppleanten hr Thorell och ledamoten fru Gustafson av suppleanten fru Beijer.

Suppleanter: **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K.; **Strandberg**, S. O.

Öron-, näs- och halssjukhuset.

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

Direktör.

Wollin, E. G. A. (se ovan).

Överläkare (21)

(tillika styresman).

Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1952).

Förste underläkare (8,040 kr.).

Bjuggren, G. B. W.

En *operationsöversköterska* (8), en *översköterska* (8), en *sjuksköterska* (7), två *e. o. sjuksköterskor* (VII), två *extra sjuksköterskor* (3,480—2,880 kr.). — Tre *sköterskebiträden* (å operationsavd.) (B), åtta *sköterskebiträden* (A).

Viktigare kommunala kommittéer och delegationer

tillsatta av stadsfullmäktige eller stadskollegiet.¹⁾

Levnadskostnadsdelegerade.

Stadskollegiet beslöt den 16 mars 1922 att tillsätta delegerade (ursprungligen tre, sedermera två) för att granska de primäruppgifter, som från Stockholms stad lämnas till socialstyrelsen i och för uträknande av levnadskostnadsindex. Den 9 mars 1944 beslöt stadskollegiet vidare, dels att antalet delegerade skulle utökas till fem, därav en för branscherna kläder, skodon och husgeråd, dels ock att uppdraga åt kristidsnämnden att med biträde av statistiska kontoret verkställa en förberedande granskning av de av socialstyrelsens ordsombud i Stockholm insamlade prisuppgifterna. Kollegiets val av delegerade ägde senast rum den 9 mars 1944 (kompletteringsval den 10 april 1947).

Delegerade.

Edstam, K. P. H., direktör; **Engzelius**, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.; **Johansson**, J. I. Vitalis, direktör; **Lundmark**, B. G., köpman; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret, ordf.

Stadshusdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige den 1 april 1925 medgivit fastighetsnämnden att i enlighet med av stadskollegiet föreslagna grunder och efter samråd med kollegiet disponera den behållna inkomsten av stadshusens visning till fortsatt konstnärlig utsmyckning av stadshuset och liknande ändamål, beslöt stadskollegiet den 9 april 1925 att utse delegerade, med uppgift att jämte delegerade från fastighetsnämnden förbereda och avgiva förslag till användning av härför tillgängliga medel. Delegerade hava därjämte att till stadskollegiet avgiva yttrande beträffande till stadshuset hembjudna gåvor.

Enligt bestämmelserna för hovintendenten Axel Melanders donation till förmån för stadshuset, vilken av stadsfullmäktige mottogs den 20 juni 1927, hava stadshusdelegerade vidare att besluta om dispositionen av arkastningen av ifrågakvarande, för stadshusets prydnade med konstverk avsedda donation. Donationsfondens

kapital uppgick den 31 december 1946 till 328,232: 54 kr., varav 310,506: 74 kr. t. v. inestå i bank för livräntetagens räkning.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden intill den 15 oktober 1947 ägde rum den 13 februari 1947. Fastighetsnämnden utsåg den 24 september 1946 för sin del trenne delegerade för tiden 15 oktober 1946—14 oktober 1947.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.; ordf., ordf., **Friberg**, N. G:son, arkitekt, **Hassler**, N. H. Å., professor, stadsfullm.; 1:e vice ordf., **Högiund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Johansson**, Erik G., förbundskassör, stadskollegiets ordf., **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., **Persson**, S. E., borgarråd, stadsfullm., vice ordf., **Stenberg**, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet); **Cornell**, J. H., professor, **Sandberg**, H. K. A., f. d. borgarråd, stadsfullm. (utsedda av fastighetsnämnden).

Sekreterare och föredragande.

Nordgren, A. G., stadshusintendent (se sid. 130).

Apotekskommittén.

För fullföljande av vissa på föranstaltande av stadens sjukhusförvaltning verkställda förberedande undersökningar rörande anordnande av ett kommunalt apotek i Stockholm ävensom i anledning av en i stadsfullmäktige i denna fråga väckt motion (M:n 1932: nr 28), beslöt stadskollegiet den 9 februari 1933 tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av berörda spörsmål. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag. Kommittén har velat avvakta de statliga åtgärderna med anledning av en vid 1944 års riksdag avgiven motion om skyndsamt utredning rörande ett förstatligande av apoteksväsendet, däri inbegripet droghandeln och läkemedelsindustrin i syfte att åstadkomma en rationellare och ändamålsenligare organisation och om möjligt även ett förbilligande av läkemedlen. Med anledning härav har kommitténs arbete under senare år legat nere.

¹⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935 skola räkenskaperna för av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån dessas kostnader bestridas av medel å stadskollegiets eller drätselnämndens stater, granskas av de för stadskollegiets, drätselnämndens m. fl. myndigheters räkenskaper och förvaltning utsedda revisorer (se sid. 90).

Kommittéer

Ledamöter.

Ahlström, E. A., försäljningschef, stadsfullm., vice ordf.; **Hansson, N. H.**, sjukhusdirektör; **Högborg, A. G.**, f. d. intendent; **Johansson, Erik G.**, förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm.; **Larsson, K.**, apoteksvärderingsman; en vakant.

Handbokskommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 maj 1936, dels att en serie monografier, utgivna av Stockholms kommunalförvaltning, skulle uppläggas i huvudsaklig överensstämmelse med ett i Utl. 1936: nr 191 framlagt förslag, dels att uppdraga åt stadskollegiet att ombesörja utgivandet av en historik över stadsfullmäktigeinstitutionen och dess föregångare samt ett mindre uppslagsverk över Stockholms stad av i dag såsom de båda första banden i denna serie.

Med anledning härav beslöt stadskollegiet den 28 maj 1936 att utse en redaktionskommitté för utgivande av ifrågavarande handbokserie.

I serien ha hittills genom P. A. Norstedt & Söners förlag utgivits docenten W. William-Olssons ekonomisk-geografiska arbete Stockholms framtida utveckling (1941), första delen av professor B. Boëthius' undersökningar av den kommunala självstyrelsens utveckling i huvudstaden, Magistraten och borgerskapet i Stockholm 1719—1815 (1943), docent E. Söderlunds avhandling Stockholms hantverkarklass 1720—1772 (1943), fil. dr I. Peterzéns avhandling Studier rörande Stockholms historia under Gustav Vasa (1945), överintendent Å. Setterwalls biografi över Erik Palmstedt (1945) samt fil. dr Nils Westers avhandling Kungliga politiska och brandkommissionen (1946).

För serien planeras bl. a. verk om Stockholms bebyggelse, om huvudstadens folkminnen och om stockholmstraktens naturvärden. — Fristående utgavs till stadsfullmäktiges 75-årsjubileum i april 1938 ett porträttgalleri över stadsfullmäktige.

Stadskollegiets val av ledamöter för tiden till den 15 oktober 1947 ägde rum den 13 februari 1947.

Ledamöter.

Ahlund, N. G., professor; **Boëthius, S. B.**, riksarkivarie; **Forssell, C. A.**, stadsarkivarie; **Grandien, A.**, redaktör, stadsfullm.; **Larsson, Oscar E.**, f. d. borgarråd, stadsfullm.; **Nerman, T.**, skriftställare; **Ström, O. F.**, skriftställare; **Tegen, M.**, fil. kand.; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Garpe, D. A. J., tf. drätselkamrerare (se sid. 105).

Teaterdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige i 1938 års stat upptagit ett anslag på högst 100,000 kr. att av stadskollegiet användas för understödande av enskilda teatrar i Stockholm (jfr Utl. 1937: nr 404 B, sid. 3121—28), beslöt stadskollegiet den 10 mars 1938 att tillsätta fyra delegerade för beredning av ärenden rörande sådana understöd.

Delegerade skola från bidragssökande teatrar införskaffa alla erforderliga upplysningar samt till kollegiet angiva förslag beträffande såväl de särskilda bidragsbeloppen som det för påföljande år behövliga anslaget. Inom ramen av de medel, som stadsfullmäktige anvisat ankommer det därefter på stadskollegiet att bestämma fördelningen och storleken av de till olika teatrar ifrågakommande bidragen samt villkoren för dessas utgående. (Om de allmänna grunderna härför se ovannämnda utlåtande, sid. 3126.)

Av 1946 års anslag jämte från föregående år reserverade medel har stadskollegiet den 19 december 1946 beviljat bidrag med 10,000 kr. till Blancheteatern, 12,000 kr. till Nya Teatern, 10,000 kr. till Skansenteatern, 10,000 kr. till Vasateatern, 15,000 kr. till Svenska dramatikers studio samt 3,000 kr. till Medborgarhusets barn-teater. I 1947 års stat är anslaget upptaget med 58,000 kr., varjämte från tidigare år reserverats 2,000 kr.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden till den 15 oktober 1947 ägde rum den 31 oktober 1946.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.; **Grandien, A.**, redaktör, stadsfullm.; **Höglund, C. Z. K.**, borgarråd, stadsfullm.; **Olsson, Knut M. G.**, redaktör, stadsfullm.; 2:e vice ordf.; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Garpe, D. A. J., tf. drätselkamrerare (se sid. 105).

Delegerade för sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Vid sammanträde den 19 september 1940 beslöt stadskollegiet tillsätta en delegation med uppgift att verkställa utredning och framlägga förslag angående de förändringar i fråga om tjänsteorganisation, som skulle påkallas av en eventuell sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 19 september 1940 (kompletteringsval den 25 februari 1943 och 8 februari 1946).

Delegerade.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; Kock-Lindberg, Karin, statsråd; Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.; Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullm.; Öman, Ivar, f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Radhe, S. A., borgarrådssekreterare.

Delegerade för förhandlingar om samarbete med kronan angående Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad.

Med anledning av att k. m:t uppdragit åt en särskild statlig förhandlingskommission att med Stockholms stad, Stockholms läns lands- ting och övriga ifrågakommande parter upptaga förhandlingar rörande Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande m. m., beslöt stadskollegiet den 16 januari 1941 att utse en särskild förhandlingsdelegation av tre personer, ävensom att bemyndiga delegerade påkalla erforderligt biträde. Val av delegerade ägde rum samma dag. Uppdraget innefattar befogenhet att representera staden vid förhandlingar rörande såväl Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad som Allmänna barnbördshuset och Serafimerlasarettet.

Delegerade hava avgivit förslag till avtal angående dels uppförande och drift av en pediatrik och en dermatologisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1942: nr 397), dels fördelningen av underskottet vid Allmänna barnbördshuset (Utl. 1944: nr 129), dels uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1944: nr 329 och 1945: nr 281), dels uppförande och drift av en medicinsk tuberkuloseklinik och en thoraxkirurgisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1945: nr 302), dels och drift av ögonklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1946: nr 340).

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 18 januari 1945 (kompletteringsval den 1 november 1945). Den 5 december 1946 beslöt stadskollegiet att utse ytterligare en delegerad

Delegerade.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Berglund, H. J., borgarråd; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Tham, K. G. K. M., e. o. kanslidirektör; Wetterdal, P. L., överläkare; Öman, Ivar, f. d. borgarråd, stadsfullm.

Sekreterare.

Radhe, S. A., borgarrådssekreterare.

Kommittén för socialvårdens centralisering. Kommittéer

Sedan den kommunala omorganisationskommittén den 8 januari 1941 till stadskollegiet överlämnat ett betänkande angående Stockholms stads sociala förvaltning, avgivet av professor S. G. W. Wahlund, tillsattes av stadskollegiet den 6 februari 1941 en kommitté för att närmare utreda frågan om socialvårdens centralisering. Medan i omorganisationskommitténs betänkande vissa allmänna riktlinjer angivits för en rationell organisation av socialvården, har den senare kommittén i uppdrag att utarbeta konkreta förslag till en centralisering av socialvården i Stockholm samt det författningsmässiga genomförandet härav.

Den 13 juni 1942 avlämnades av kommittén ett betänkande med förslag angående samordning av fattigvårdsnämndens, barnavårdsnämndens, arbetslöshets[kommitténs] och familjebidragsnämndens nominalregister och aktsamlingar. På grundval av detta förslag har sammanslagning numera skett av de sociala nämndernas registersystem. Det sålunda centraliserade socialregistret sorterar direkt under fattigvårdsnämnden.

I samband med remissyttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation m. m. lämnade kommittén den 17 mars 1943 en redogörelse för sitt principförslag till socialvårdens organisation i Stockholm (Utl. 1943: nr 81, sid. 540—565). För att praktiskt pröva sitt organisationsförslag har kommittén efter beslut av fattigvårds-, barnavårds- och familjebidragsnämnderna samt arbetslöshets[kommittén] fr. o. m. 1 januari 1944 provisoriskt tillämpat centralisering av socialvården i enlighet med sitt förslag vid fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V, vars område i samband därmed utsträckts att omfatta S:t Görans församling, de båda Essingeöarna i Bromma församling samt Kungsholms församling. (Jfr sid. 220.) På förslag av kommittén hava vissa administrativa förenklingar genomförts inom socialförvaltningarna. Kommittén har även avgivit remissyttranden i ett antal frågor.

Stadskollegiets val av sju ledamöter i kommittén ägde rum den 6 februari 1941. Den 21 november 1946 beslöt stadskollegiet utöka kommittén med ytterligare tre ledamöter. Samma dag och den 6 februari 1947 förrättades kompletteringsval.

Ledamöter.

Dahlström, A. H., tf. barnavårdsdirektör; Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm.; Helin, M. S., direktör; Inghe, P. G., extra socialläkare; Sällqvist, A. A., inspektör; Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Wahlund, S. G. W., pro-

Kommittéer fessor, direktör för statistiska kontoret; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör.

Sekreterare.

Mehr, Hj. L., finanssekreterare (se sid. 92);
Edvall, N. G. F., tf. ombudsman (se sid. 213).

Reklamkommittén.

Stadskollegiet tillsatte den 18 september 1941 en särskild kommitté med uppgift dels att sprida kännedom om de kommunala institutionerna i Stockholm och deras verksamhet, dels ock att söka ernå förbättrad skattebetalning. Kommittén har sedan år 1942 fyra till fem gånger årligen utgivit en särskild publikation »Stockholm», innehållande redogörelse för olika grenar av kommunalförvaltningen. Publikationen har i en upplaga på cirka 250,000 exemplar utdelats till samtliga hushåll i staden. Samtidigt med uppborädsstämmorna och självdeklarationerna har kommittén genom annonser, meddelanden och reportage i dagspressen, affischer i spårvagnar och bussar samt radiopropaganda bedrivit upplysningsverksamhet. Härjämte har kommittén tagit initiativet till det av Stockholms stads sparbank inrättade intressekontoret, Stockholms stads sparbanks ekonomitjänst. Kommittén har även på annat sätt verkat för ökad kännedom om kommunalstyrelsen och dess verksamhet.

Ledamöter.

Aronson, S. A., verkst. direktör; **Grandien**, A., redaktör, stadsfullm.; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lundström**, N. B., riksbudsman.

Sekreterare.

Mehr, Hj. L., finanssekreterare (se sid. 92).

Sjömanshemskommittén.

Sedan stadsfullmäktiges dåvarande ordförande **Fredrik Ström** i en motion den 27 januari 1941 (M:n 1941: nr 3) hemställt om uppdrag åt stadskollegiet att framlägga förslag till förbättring av de sociala förhållandena för sjömännen i Stockholm, beslöt stadskollegiet den 20 november 1941 med anledning härav att utse en kommitté att utreda möjligheterna för stadens medverkan vid ordnandet av sjömanshemsverksamheten på sådant sätt att samarbete kunde åstadkommas beträffande sjömansvården i Stockholm. Utredning angående förslag till en nybyggnad för olika sjömansvårdsinstitutioner pågår för närvarande.

Val av ledamöter ägde rum den 20 november 1941 (kompletteringsval den 27 november och 18 december 1941 samt den 19 december 1946).

Ledamöter.

Göransson, J. H., f. d. byråchef; **Karlsson**, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lindberg**, C. A. E., ombudsman; **Malmberg**, P. B., sjökaptän; **Meyer**, T., sjökaptän; **Stigbrand**, T. S., folkskollärare, stadsfullm.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H., borgarrädssekreterare (se sid. 92).

Kommittén för nordiskt hjälparbete (tidigare stadens hjälpkommitté för Finlands och Norges barn).

Klara Södra Kyrkogata 11, 2 tr., C.; t. 11 02 35.

Vid sammanträde den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 40) beslöt stadsfullmäktige lämna visst stöd åt hjälpbehövande norska och finska personer, företrädesvis barn. Ytterligare beslöt, att hjälpen skulle kunna utsträckas att gälla barn även från andra krigshärdade länder, exempelvis Belgien och Frankrike. I anslutning till detta beslut har stadskollegiet den 7 oktober 1943 medgivit att vissa medel må disponeras för dansk flyktinghjälp. Medlen till hjälpverksamheten utgå ur anslag å fattigvårdsnämndens stat.

En särskild kommitté har den 3 februari 1944 utsetts av stadskollegiet att handhåva ledningen av verksamheten liksom fördelningen och kontrollen av de medel, som ställts till förfogande.

Ledamöter.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; **Karlsson**, Wictor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.; **Niklasen**, D., grosshandlare; **Ström**, O. F., skriftställare, ordf.; **Öman**, I., f. d. borgarråd, stadsfullm.

Sekreterare.

von Heland, H. C. S., huvudsekreterare (se sid. 399).

Fågelskyddsrådet.

Den 2 februari 1942 beslöt stadsfullmäktige bemyndiga gatunämnden att tillkalla högst tre sakkunniga att biträda nämnden i frågor angående fågelvården i Stockholm. Gatunämndens val av sakkunniga ägde rum den 18 februari 1942.

Sakkunniga.

Fries, C. S. A., förste intendent, ordf.; **Notiui**, C.-G., fil. lic.; **Wibeck**, J. E., docent.

Föredragande.

Blom, H. E. M., stadsträdgårdsmästare (se sid. 156).

Delegerade för kostnadsfria upplåtelser av vissa stadens lokaler.

Den 26 februari 1942 beslöt stadskollegiet att utse en särskild delegation att å stadskollegiets vägnar pröva och avgöra frågor rörande kostnadsfria upplåtelser av samlingslokaler i under stadens förvaltning stående, för sådant ändamål avsedda byggnader. Det förutsattes, att delegationen i början av varje år skulle till stadskollegiet lämna redogörelse för under näst-föregående år beslutade sådana upplåtelser. Till medlemmar av delegationen hava utsetts stadsfullmäktiges presidium och stadskollegiets ordförande.

Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullmäktiges ordf., ordf.; Hassler, N. H. A., professor, stadsfullmäktiges 1:e vice ordf.; Johansson, Erik G., förbundskassör, stadskollegiets ordf.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullmäktiges 2:e vice ordf.

Sekreterare och föredragande.

Nordgren, A. G., stadshusintendent (se sid. 130).

1942 års polisutredning.

Utredningen, som tillkommit på initiativ av överståthållarämbetet, skulle enligt den ursprungliga planen avse de avdelningar inom poliskammaren, varest kanslipersonal funnes placerad. Sedermera har utredningen fått sig förelagd att granska omorganisationen av kriminalpolisavdelningen, åklagarmyndigheten, hittegods magasinet och ordonnanspolisavdelningen.

Utlåtanden hava av utredningen avgivits, den 8 maj 1943 beträffande ordonnansavdelningen, den 5 april 1944 beträffande vissa avdelningar inom poliskammaren, den 23 november 1945 beträffande åklagarmyndigheten samt den 6 maj 1946 beträffande kriminalpolisavdelningen.

Överståthållarämbetets representant i utredningen utsågs den 20 oktober 1942. Val av övriga ledamöter ägde rum i stadskollegiet den 19 november 1942.

Ledamöter.

Berglund, G. A. J., polisdomare (utsedd av överståthållarämbetet); von Heland, H. C. S., huvudsekreterare, Karlöf, E. A., stadsadvokat (utsedda av stadskollegiet).

Sekreterare.

Magnusson, O. M. R., kamrerare (se sid. 135).

Ungdomskommittén.

Den 20 september 1943 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående vissa ungdoms-

frågor, såsom åtgärder av socialvårdande karaktär för dem som sakna förmånen av ett ordnat föräldrahem, bostadsfrågan, arbetsanskaffning och andra åtgärder för arbetslös ungdom, stadens stöd åt de ideella ungdomsorganisationerna, inrättande och utbyggande av ungdomsgårdar, samordning av stadens, ungdomsrådens och de enskilda organisationernas ungdomsverksamhet, nöjeslivet m. fl. Kommittén har den 20 juni 1946 avgivit ett betänkande med förslag rörande ungdomens bostadsfråga, stöd åt den inflyttade ungdomen, ungdomens fritidsverksamhet och samordning av åtgärder för ungdomens välfärd (Bih. 1946: nr 10).

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 14 oktober 1943 (kompletteringsval den 21 november 1946). Med kommittén har adjungerats sekreteraren hos borgarrådet för socialroteln.

Ledamöter.

Forsberg, K. W. G., kemigraf; Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullmäktiges; Hagberg, H., ombudsman; Lund, B. A., komminister, stadsfullmäktiges vice ordf.; Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullmäktiges; Sörenson, J., förbundssekreterare¹⁾; Åstrand, N., ombudsman, stadskollegiets vice ordf., ordf.

Adjungerad ledamot.

Anderson, K. E. H., borgarrädssekreterare (se sid. 92).

Sekreterare.

Sundberg, E. D., tf. sekreterare (se sid. 105).

Delegerade för utredning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna.

Stadskollegiet beslöt den 9 februari 1944 uppdraga åt två delegerade att med biträde av intendenten hos sjukhusdirektionen verkställa utredning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna samt att framlägga det förslag till organisationsändring för förvaltningarna, vartill utredningen kan giva anledning.

Val av delegerade ägde rum samma dag.

Kommittén har i mars 1945 avgivit förslag till centralisering av upphandlingsväsendet. (Bih. 1945: nr 16.)

Delegerade.

Lindberg, N. O., disponent; Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullmäktiges, sammankallande.

Sakkunnigt biträde.

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 339).

¹⁾ Såsom ersättare för förbundssekreterare Sörenson har utsetts Wiklund, S. A. D., tf. byråinspektör, stadsfullmäktiges.

Kommittéer 1944 års skatteverkskommitté.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1945 års kommunalkalender, har tills vidare avbrutit sitt arbete.

Kommittén för utredning rörande specialiserad upphandling för Stockholms stads förvaltningar.

I anslutning till ett av den kommunala organisationskommittén den 4 mars 1940 väckt förslag att stadens nämnder skulle lämna sin medverkan till genomförandet av viss ordning för specialiserad upphandling inom kommunalförvaltningen beslöt stadskollegiet den 26 oktober 1944 att tillsätta en kommitté för utredning av berörda spörsmål. Enligt de för kommittén lämnade direktiven skall den hava att undersöka dels de upphandlingsordningar, som för närvarande tillämpas inom stadens förvaltningar, dels ock de förrädsordningar och det räkningssförande, som i samband härmed tillämpas. Principiellt bör eftersträvas att erhålla en enhetlig upphandlingsordning inom förvaltningarna, så långt detta är möjligt. Vidare bör utredas frågan om lämpligheten och omfattningen av en obligatoriskt företagen specialiserad centralupphandling. Därest sådan finnes möjlig att genomföra, skall särskilda regler och bestämmelser för densamma utarbetas. Kommittén har att etablera kontakt med de av stadskollegiet tillsatta delegerade för utredning angående centralisering av sjukhusens, fattigvårdsförvaltningarnas och barnhemmens upphandling. — Enligt särskild föreskrift skall stadskollegiets ordförande vara kommitténs ordförande.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 26 oktober 1944 (kompletteringsval den 14 juni 1945).

Ledamöter.

Ericson, E. Hj., tf. intendent; von Heland, H. C. S., huvudsekreterare; Johansson, Eric G., förbundsassör, stadskollegiets ordf., ordf.; Stenrot, J. A. T., intendent, sekr.; Trana, E. A., e. o. inköpschef.

Delegerade för utredning rörande de kommunala flygplatsernas överförande till statlig förvaltning.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1946 års kommunalkalender, har numera slutfört sitt uppdrag. (Jfr Utl. 1946: nr 334 ang. avtal om upplåtelse av Bromma flygplats till kronan m. m.)

Teaterbyggnadskommittén.

Den 19 juni 1944 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet — i anledning av motion,

väckt den 17 december 1943 av herrar Gustav Johansson och Knut Olsson — att tillsätta sju kommittéer för att utreda frågan om uppförande av en modern stadsteater i Stockholm. Kommittén tillsattes av stadskollegiet den 21 december 1944. I samband härmed beslöt kollegiet att i kommittén utse en suppleant med yttrande- och förslagsrätt, ävensom bemyndiga kommittén att utse sekreterare och att anlita erforderlig utomstående sakkunskap.

Kommittén har behandlat och tagit preliminär ståndpunkt till frågan om den blivande stadsteaterns förläggning och utformning. För kommitténs räkning hava sakkunniga utarbetat ett förslag till program för en arkitekttävlan om teaterbyggnaden.

I syfte att lösa frågan om rayonteater i Stockholm har kommittén i skrivelse till folkskoleledningen den 31 oktober 1945 hemställt, att aulorna i planerade läroverksbyggnader i Bromma, Enskede och Brännkyrka måtte utrustas med scener av sådan storlek och utformning, att riksteaterns större program skulle kunna uppföras på dem.

Ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.:s ordf., vice ordf.; Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru; Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.:s 2:e vice ordf.; Rydh Muncik af Rosenschöld, Hanna, fil. dr.; Ström, O. F., skriftställare; Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Sekreterare.

Beyer, C. N. T., redaktör

1944 års kommunala tandvårdsutredning.

I samband med framläggandet av förslag rörande folktandvårdens ordnande i Stockholm för skolbarn (Utl. 1944: nr 210) uppdrog stadskollegiet den 9 juni 1944 åt sjukhusdirektionen och direktionen för Eastmaninstitutet att skyndsamt överarbeta ett av hälsovårdsnämndens tandvårdskommitté den 13 juni 1939 avgivet förslag i vad det avsåg folktandvård för förskolbarn och vuxna samt företaga den ytterligare utredning i ärendet, som härvid kunde påfordras. På initiativ av sjukhusdirektionen har en särskild kommitté tillsatts, vari även folkskoleledningen och barnavårdsnämnden blivit representerade. Kommittén har antagit namnet 1944 års kommunala tandvårdsutredning. Utredningen har även bemyndigats att företräda staden vid ifrågakommande förhandlingar med av staten utsedda sakkunniga för tandläkarundervisningens organisation rörande folktandvårdens ordnande i samband med tandläkarutbildningen.

Val till ledamöter i kommittén förrättades av sjukhusdirektionen den 23 augusti 1944 (kompletteringsval den 23 oktober 1946), av Eastmandirektionen den 14 september 1944, av folkskoleldirektionen den 20 september 1944 och av barnavårdsnämnden den 12 september 1944 (kompletteringsval den 1 april 1947).

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., **Karlsson**, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedda av sjukhusdirektionen); **Linder**, N. H. H., hamudirektör, **Wollin**, E. G. A., direktör (utsedda av direktionen över Eastmaninstitutet); **Steenberg**, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm., **Strandberg**, S. O., skolöverstandläkare (utsedda av folkskoleldirektionen); **Franzén**, H. P. M., montör (utsedd av barnavårdsnämnden).

Adjungerad ledamot.

Lindström, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Ramberg, H., byråsekreterare i medicinalstyrelsen.

1945 års markkommission.

Genom beslut den 26 januari 1945 förklarade k. m:t sig vilja medverka vid tillsättandet av en för staten och Stockholms stad gemensam kommission med uppgift att i enlighet med av chefen för kommunikationsdepartementet till statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden samma dag angivna riktlinjer utföra undersökningar och föra förhandlingar rörande mellan staten och staden föreliggande markfrågor samt att inkomma med de förslag, till vilka undersökningarna och förhandlingarna kunde föranleda.

Kommissionen består av en av k. m:t utsedd ordförande samt nio ledamöter, fyra utsedda av chefen för kommunikationsdepartementet och fem av stadskollegiet. Kollegiets senaste val av ledamöter ägde rum den 24 oktober 1946.

Kommissionen har under år 1946 avgivit förslag till avtal dels om vissa markfrågor (Utl. 1946: nr 205) dels ock om upplåtelse av Bromma flygplats till kronan och Ladugårdsgårde till staten m. m. (Bih. 1946: nr 61; Utl. 1946: nr 334.)

Ordförande.

Nothin, T. K. V., överståthållare.

Ledamöter.

Heiding, G. A., godsägare, **Leo**, H. V., generaldirektör, **Malmberg**, O. H., generaldirektör, **Ward**, K. S. V., redaktör (utsedda av chefen för kommunikationsdepartementet); **Berglund**,

H. J., borgarråd, **Göransson**, K. Harald, borgarråd, stadsfullm., **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Larsson**, Yngve G. R., fil. d.r., stadsfullm., **Persson**, S. E., borgarråd, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

Kommittéer

Sekreterare.

Joachimsson, N., hovrättsråd.

Stadskollegiets lönekommitté.

Klara Södra Kyrkogata 11, C; t. 11 02 15, 11 02 34, 11 02 35.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1945 att utse en kommitté av sju personer för en allsidig översyn av stadens löneväsen med be- myndigande för kommittén att tillkalla den ex- pertis, som kunde befinnas erforderlig.

Val av ledamöter ägde rum samma dag (kompletteringsval den 16, 24 och 31 oktober 1946).

Ledamöter.

Eriksson, Bertil K. J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Eurén**, A. R., journalist, stadsfullm.; **Göransson**, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; **Ossbahr**, C. P., protokollssekreterare; **Svanberg**, A. Lisa, försäkringstjänsteman, stadsfullm.; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; **Twengström**, A. J., tf. byråchef, stadsfullm.

Huvudsekreterare och kanslichef.

von Heland, H. C. S.; t. 11 02 15.

Sekreterare.

Grünberger, S.; t. 21 40 58; **Westmar**, Å. E. R.; t. 21 40 58.

Registrator.

Gruvfält, f. Goebehl, Britt-Ingrid; t. 11 02 35.

Sakkunnige.

Malmros, N., f. d. tjänstedirektör; **Naucier**, K. E. H., fondkamrerare; t. 11 02 34; **Öman**, Ivar, f. d. borgarråd, stadsfullm.

Abortkommittén.

Den 23 maj 1945 beslöt stadskollegiet att för abortfrågans fortsatta behandling tillsätta en kommitté på förslagsvis sju personer, vilka skulle representera sjukhusdirektionen, barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden samt den särskilda sakkunskapen på området. Kommitténs arbetsuppgifter skulle enligt förslag vara följande: att följa abortfrågans utveckling och studera verk-

Kommitte-er ningarna av de åtgärder, som med anledning av betänkandet kunna komma att vidtagas samt föreslå nya åtgärder, att taga initiativ till och handlägga ärenden rörande den upplysningsverksamhet bland allmänheten och läkare, som förutsättes skola etableras, att i övrigt vara rådgivande och sammanhållande organ för de strävanden, som från olika håll göras för abortfrågans lösning samt att handlägga de ärenden, som av stadskollegiet kunna komma att anförtras densamma.

I enlighet härmed beslöt stadskollegiet den 30 augusti 1945 att tillsätta ifrågavarande kommitté samt att ledamöternas antal däri skulle vara sju.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 8 november 1945.

Ledamöter.

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; **Ekendahl**, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombudsman; **Höjer**, f. Dahl, Signe E., fru; **Inghe**, P. G., extra socialläkare, ordf.; **Lund**, B. A., komminister, stadsfullm.; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Nordlund**, Elsa-Brita, med. lic.

Sekreterare.

Lundin, E. F., tf. extra sekreterare (se sid. 92).

Granskningskommittén för 1945 års bostadsräkning.

Stadskollegiet beslöt den 11 oktober 1945 efter framställning av överståthållarämbetet tillsätta en kommitté av sju personer med uppdrag att med biträde av statistiska kontoret svara för granskning och komplettering av de uppgifter, som lämnas till 1945 års allmänna bostadsräkning.

Ledamöter.

Bjurström, O. E., tf. sundhetsinspektör (repr. för hälsovårdsnämnden); **Göransson**, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm. (repr. för hyresgästerna); **Hydén**, S. O., sekreterare (repr. för arbetsgivarna); **Kajser**, G., direktör (repr. för fastighetsägarna); **Larsson**, G. K., ombudsman (repr. för hyresgästerna); **Löfgren**, A., f. d. förbundsordförande (repr. för löntagarna); **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret, ordf.

Sekreterare.

Bergström, N. V., förste aktuarie (se sid. 94).

Kommittén för ordnande av riksdagshusets omgivningar (1945 års Helgeandsholmskommitté).

Sedan fullmäktige i riksgäldskontoret i skrivelse den 25 oktober 1945 till stadskollegiet anhållit att kollegiet ville utse två ledamöter i en kommitté för utredning av frågan om ordnande av riksdagshusets omgivningar beslöt stadskollegiet den 22 november 1945 att bifalla denna anhållan.

Stadskollegiets val av stadens representanter i kommittén ägde rum sistnämnda dag.

Ledamöter.

Hjorth, R., byggnadsråd, **Leo**, H. V., generaldirektör, **Lindqvist**, A. A., riksgäldsfullmäktig, **Magnusson**, K. H., riksgäldsfullmäktig, **Sandberg**, F. E., riksgäldsdirektör, **Skoglund**, J. M., riksdagsman, **Åkerberg**, O. H., redaktör, **Örne**, A. E., f. d. generaldirektör (utsedda av fullmäktige i riksgäldskontoret); **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Larsson**, Yngve G. R., fil. d.r., stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

Sekreterare.

Bjerlöw, T. E. E., byråsekreterare i riksgäldskontoret.

Kommitté för fortsatt utredning rörande omorganisation av skatteverket.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1946 års kommunalkalender, avgav den 5 oktober 1946 sitt betänkande (Bih. 1946: nr 65) och hade därmed slutfört sitt uppdrag.

1946 års samlingslokalkommitté.

Den 15 april 1946 fattade stadsfullmäktige beslut om olika åtgärder syftande till att förbättra tillgången på samlingslokaler för föreningsverksamhet (Utl. 1946: nr 109). Beslutet innefattade uppdrag åt stadskollegiet, att utse en kommitté, bestående av representanter för olika av samlingslokalfrågan berörda nämnder samt enskilda organisationer, med uppgift att verkställa en fortsatt allsidig undersökning angående behovet av samlingslokaler i olika stadsdelar och framlägga för frågans lösning erforderliga byggnadsförslag ävensom utreda frågan om ett permanent organ för hithörande ärenden.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 2 maj 1946.

Ledamöter.

Ahlström, E. A., försäljningschef, stadsfullm.; **Eurén**, A. R., journalist, stadsfullm.; **Henriks-**

son, T. H., sekreterare, stadsfullm.; Johansson, Erik G., förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; Lund, B. A., komminister, stadsfullm.; Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.; Vanner, O. A., redaktör.

Sekreterare.

Hörlén, S. I., borgarrädssekreterare (se sid. 91).

Polishusbyggnadskommittén.

Efter hemställan från överståthållarämbetet beslöt stadskollegiet den 13 juni 1946 förklara sig villigt att utse tre representanter för att med underståthållaren Wahlbäck såsom representant för ämbetet verkställa utredning angående vissa lokalfrågor för rannsakningsfängelset och kriminalpolisen. Stadskollegiet beslöt därjämte att hos överståthållarämbetet anhänga, att utredningen skulle utvidgas till att jämväl avse undersökning huruvida rannsakningsfängelset kunde nedläggas.

Stadens representanter i kommittén utsågos av stadskollegiet den 21 juni 1946.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 februari 1947 godkänna ett av kommittén utarbetat förslag till avtal mellan staden och fängvårdsstyrelsen (Utl. 1947: nr 57), vilket innebär nedläggande av rannsakningsfängelset samt rannsakningsfångarnas överflyttning till statlig fängvårdsanstalt (se sid. 21).

Ledamöter.

Wahlbäck, J. M., underståthållare (utsedd av överståthållarämbetet); Elsin, P. E., vice stadsjurist, Karlöf, E. A., stadsadvokat, en vakant (utsedda av stadskollegiet).

Sekreterare.

Blomqvist, C. G., e. o. notarie (se sid. 6).

Kommittén för utredning angående sinnesslövardens ordnande.

På förslag av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 dels att tillsätta en kommitté för utredning angående sinnesslövardens ordnande, dels ock att välja sju ledamöter i samma kommitté. Den 28 november 1946 beslöt stadskollegiet vidare att godkänna upprättat förslag till riktlinjer för kommitténs arbete ävensom befullmäktiga kommittén att med sig adjungera erforderliga sakkunniga.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 31 oktober 1946.

Ledamöter.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.; Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; Malmquist, B. A. C., annonschef, stadsfullm.; Robinsson, S. N. A., typograf, stadsfullm.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Nöjesparkkommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 februari 1946 till besvarande av väckt motion (M:n 1944: nr 51) att bemyndiga stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående möjligheterna av att anordna en nöjespark i kommunal regi med särskilt beaktande av frågan om Långholmens disponerande för detta ändamål. (Utl. 1946: nr 70.)

I enlighet härmed och på förslag av borgarrådet Tomson beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 att tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av frågan om en nöjespark i kommunal regi.

Den 24 april 1947 beslöt stadskollegiet uppdra åt kommittén att verkställa utredning rörande nöjesparkfrågan i dess helhet.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag (kompletteringsval den 20 februari 1947).

Ledamöter.

Carlsson, Carl W., direktör, stadsfullm.; Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm., ordf.; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.; Kollberg, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; Nyqvist, S. G. B., verkst. direktör, stadsfullm.; Tiderman, G. E. F., murare, stadsfullm.

Sekreterare.

Almgren, E. V., bitr. borgarrädssekreterare (se sid. 92).

Kommittén för partiellt arbetsföra i Stockholm.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 21 november 1946 att tillsätta en kommitté, bestående av, förutom borgarråden för socialroteln och sjukvårdsroteln, representanter för fattigvårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, pensionsnämndsbyrån, centraldispensären och arbetsförmedlingens arbetsberedningskontor med uppdrag att senast inom ett år framlägga utredning rörande partiellt arbetsförs problem enligt i huvudsak de riktlinjer, som angavs i en av föredragande borgarrådet den 11 november 1946 dagtecknad promemoria.

Kommittéer Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Ericsson, G. A. R., inspektör (för arbetsberedningskontoret); **Gentz**, C. M. A., överläkare (för centraldispensären); **Helin**, M. S., direktör, verkställande ledamot (för arbetslöshetsnämnden); **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; **Sandberg**, C. M. G., e. o. förste assistent (för pensionsnämndsbyrån); **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör (för fattigvårdsnämnden).

Sekreterare.

Essén, E. R., tf. notarie (se sid. 212).

Socialteknisk expert.

Cederström, C. Hj., chefsarkitekt (se sid. 337).

Stadskollegiets mässhallskommitté.

I enlighet med förslag av borgarrådet Göransson beslöt stadskollegiet den 5 december 1946 att tillsätta en kommitté med uppgift att verkställa en förutsättningslös utredning om uppförande genom kommunens försorg av en kongress-, mäss- och idrottshall.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör, stadsfullm.; **Anderson**, Carl Albert, direktör, stadsfullm.; ordf.; **Berglund**, H. J., borgarråd; **Eurén**, A. R., journalist, stadsfullm.; **Göransson**, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.

Sekreterare.

Dahlén, S. G., tf. borgarrådssekreterare (se sid. 92); **Martin**, J. H., borgarrådssekreterare (se sid. 92).

Kommittén för utredning av frågan om kommunala bostadstillägg åt behövande folkpensionärer.

Genom antagandet av ny lag om folkpensionering, vilken träder i kraft den 1 januari 1948, har skapats möjlighet för kommunerna att komplettera de statliga pensionsförmånerna med kommunala bostadstillägg (se sid. 61). I anslutning här till har styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå hos stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte fatta beslut om inrättande av sådana kommunala

bostadstillägg för behövande folkpensionärer i Stockholm samt utfärda föreskrifter för pensionsnämnderna rörande storleken av dessa tillägg och grunderna för deras beräkning.

På grund härav och i enlighet med förslag av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 12 december 1946 att tillsätta en kommitté av fem personer för ovan angivna utredning.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Hallström, K. L. F., tjänsteman; **Hartmann**, J. L., journalist, stadsfullm.; **Lindquist**, C. G. A., aktuarie; **Svensson**, G. Valborg E., redaktör, stadsfullm.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H., borgarrådssekreterare (se sid. 92).

Stadskollegiets magistratskommitté.

I enlighet med förslag av borgarrådet Höglund beslöt stadskollegiet den 19 december 1946 att tillsätta en kommitté för utredning rörande ändrad organisation av magistraten och rådhusrätten, poliskammaren och åklagarmyndigheten m. m. ävensom med dessa organisationsfrågor sammanhängande lokalfrågor. Den ifrågasatta utredningen har betingats dels av föreliggande förslag angående definitiv uppdelning av överståthållarämbetet efter länsstyrelse och magistratsuppgifter (se sid. 5), dels ock av den beslutade rättegångsreformen, som skall träda i kraft den 1 januari 1948 (se sid. 68).

I samband härmed beslöt stadskollegiet vidare anmoda kommittén att överväga, huruvida och i vad mån kommittén lämpligen i samband med fullgörandet av sitt uppdrag jämväl borde verkställa utredning rörande ändrad organisation av exekutionsväsendet i Stockholm.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 19 december 1946.

Ledamöter.

Elsin, P. E., vice stadsjurist; **Helin**, M. S., direktör; **Mehr**, Hj. L., finanssekreterare; **Öman**, Ivar, f. d. borgarråd, stadsfullm.; en vakant.

Sekreterare.

Elsin, P. E., vice stadsjurist (se ovan och sid. 92).

Biträdande sekreterare.

Svenonius, K.-H. E., tf. byråsekreterare hos överstyrelsen för yrkesutbildning.

Stockholms stads socialregister Aktuarien

Sam-
ver-
kan
med
grann-
kom-
muner

Institutioner för samverkan mellan Stockholms stad och närliggande kommuner.

Styrelsen för bron Värtan—Lidingö. (Lidingöbrostyrelsen.)

Postadress: postbox 4012, Stockholm 4 (postgirokonton nr 1748); t. 62 54 51; broförvaltningsens verkst. ledamot (se nedan) t. 44 06 80, 65 08 80; expeditionstid: 10,30—12.

Lidingöbron har uppförts jämlikt ett år 1916 mellan Stockholms stadsfullmäktige och dåvarande Lidingö köpings kommunalfullmäktige ingånget avtal. Broanläggningen är anordnad såsom ett särskilt, från vardera kommunens förvaltning i övrigt skilt ekonomiskt företag.

Kostnaderna för broanläggningen, vilka uppgingo till c:a 10,9 milj. kr., hava bestritts med av Stockholms stad upplånade medel. Till amortering och förräntning av dessa lånemedel skola i första hand användas den del av broanläggningens inkomster, som ej erfordras för bronns underhåll och drift. Ansvar för lånemedlens amortering och förräntning, i den mån broinkomsterna ej räcka till, är lika fördelat mellan båda parterna upp till ett belopp av 4,5 milj. kr., under det att ansvaret för amortering och förräntning av överskjutande lånebelopp åvilar endast Lidingö stad. Till amorteringen av sistnämnda lånebelopp hava vissa större markägare i Lidingö stad förbundit sig att bidraga med en avgift av 4 % av köpeskillingen vid gjorda försäljningar¹⁾ (under 30 år från bronns öppnande), dock högst 5 milj. kr. Bron invigdes den 20 maj 1925.

Under år 1946 har beslut fattats om borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron. I samband härmed hava städerna Stockholm och Lidingö tillerkänts statsbidrag till förräntning av byggnadslånen.

Broanläggningens drift är anförtrödd åt en brostyrelse, bestående av en ordförande, ut-

sedd av k. m:t, samt tolv ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stockholms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö stadsfullmäktige. Från vardera kommunen utses fyra suppleanter. Borgarrådet för drätselroteln äger närvara vid styrelsens sammanträden.

Den omedelbara verkställigheten av brostyrelsens beslut och det närmaste inscendet över anläggningens drift utövas av en särskild broförvaltning, bestående av en ordförande och en representant för vardera kommunen.

Brostyrelsens förvaltning och räkenskaper granskas årligen av två revisorer, av vilka vardera kommunen senast i december månad utser en jämte suppleant för denne att vara revisor under det därpå följande året.

Senaste val till styrelsen (för åren 1945—1948) förrättades av Stockholms stadsfullmäktige den 4 december 1944 och av Lidingö stadsfullmäktige den 18 december 1944. Stockholms stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 16 december 1946.

Författningar. Avtal mellan Stockholms stad och Lidingö [köping] om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön samt om dess förvaltning, godkänt av Stockholms stadsfullmäktige 16 okt. och av Lidingö kommunalfullmäktige 6 nov. 1916, med tillägg och ändr. Instruktion för Lidingöbroförvaltningen, antagen av Lidingöbrostyrelsen 16 mars 1926, med tillägg 30 mars 1928. Borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron m. m. (Kf 1946: nr 29).

Lidingöbrostyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av k. m:t).

Jonsson, G., överdirektör.

Av Stockholms stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm.;
Andersson, J. Eric, spårvägsman; Aronsson,

¹⁾ Markägareavgifterna uppgingo år 1946 till 21,916:48 kr.

**Sam-
ver-
kan
med
grann-
kom-
muner**

G. A., avdelningschef; Jansson, G. H., överingenjör; Larsson, L. J., sjökaptän; Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullmä.

Suppleanter: Berghagen, R., arkitekt; Håkansson, E. A. F., tjänsteman; Johansson, B. E., ombudsman; Lindblad, T. A., civilingenjör.

Av Lidingö stadsfullmäktige utsedda ledamöter.¹⁾

Lindkvist, E., ingenjör; **Markman, A. F.**, förste sekreterare; **Nilsson, G.**, bageriarbetare; **Norlin, E.**, civilingenjör, professor; **Schlyter, R. O. O.**, dr-ingenjör; **Skärman, E. H.**, byggnadschef.

Suppleanter: **Dalén, G.**, direktör; **Karlsson, E.**, tjänsteman; **Söderberg, R.**, gasverksarbetare; **Wallinder, O.**, folkskollärare.

Sekreterare: **Malm, F.**, f. d. byråchef.

Broförvaltning.

Jonsson, G., överdirektör, ordf.; **Schlyter, R. O. O.**, dr-ingenjör, verkst. led.; **Jansson, G. H.**, överingenjör.
Bromästare: **Nordgren, G.**

Av Stockholms stadsfullmäktige för år 1947 utsedd revisor.

Jacobson, P., kontorschef, stadsfullmä.

Suppleant: **Robinson, S. N. A.**, typograf, stadsfullmä.

Övrig revisor¹⁾

(utsedd av Lidingö stadsfullmäktige).

Dahlgren, F., auktoriserad revisor.

Suppleant: **Björne, K. G.**, taxeringsrevisor.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.